
Ontwikkeling monitor financiële effecten Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

voor gemeenten, provincies en waterschappen



22818

Rapportage

Cebeon, 9 maart 2023

I Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Doelen en uitgangspunten monitoring.....	4
2.1	Doelen monitoring	4
2.2	Uitgangspunten voor het meten van (financiële) kengetallen en indicatoren.....	5
2.2.1	Lasten- en batensoorten	5
2.2.2	Overhead.....	6
2.2.3	Reserves.....	6
2.2.4	Typen niet-financiële kengetallen.....	7
2.3	Eisen aan financiële kengetallen en prestatie- en beleidsindicatoren.....	7
3	Afbakening door Ow en Wkb geraakte taken	9
4	Beschikbaarheid kengetallen en indicatoren.....	10
4.1	Werkwijze.....	10
4.2	Gemeenten	11
4.3	Provincies.....	13
4.4	Waterschappen.....	14
4.5	Omgevingsdiensten.....	15
4.6	Veiligheidsregio's.....	16
4.7	GGD'en.....	17
5	Overzicht monitor kengetallen en indicatoren.....	19
6	Aandachtspunten bij de implementatie.....	22
	Bijlagen	26
A	Taakafbakening gemeenten.....	27
B	Taakafbakening provincies.....	29
C	Taakafbakening waterschappen	31
D	Monitormodel: kengetallen en indicatoren gemeenten	33
E	Monitormodel: kengetallen en indicatoren provincies.....	39
F	Monitormodel: kengetallen en indicatoren waterschappen.....	42

1 Inleiding

aanleiding

Naar verwachting zullen per 1 januari 2024 de Omgevingswet (Ow) en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking treden.¹ De financiële effecten van de Omgevingswet dienen in beeld te worden gebracht ingevolge interbestuurlijke afspraken tussen het Rijk (ministerie van BZK) en koepelorganisaties van de decentrale overheden, te weten de Vereniging van Nederlandse gemeenten (VNG), het Interprovinciaal overleg (IPO) en de Unie van Waterschappen (Unie). Ook zijn er afspraken gemaakt tussen BZK en de VNG ten aanzien van de Wkb.

Aan Cebeon is verzocht een monitormodel voor de financiële effecten van de Ow en de Wkb te ontwikkelen. In deze rapportage is het monitoringmodel opgenomen (zie bijlage D-F). Dit model is samen met de Interbestuurlijke Werkgroep Financiën (IWF) opgesteld. Er is daarbij ook steeds in overleg getreden met zowel de VNG, het IPO als de Unie en met individuele gemeenten, provincies, waterschappen en uitvoeringsorganisaties (omgevingsdiensten, veiligheidsregio's en GGD'en).

Binnen de scope van de monitor vallen de structurele financiële effecten van de Ow en de Wkb, voor gemeenten, provincies, waterschappen. Dit is inclusief de door bevoegd gezagen gedragen lasten in het kader van de landelijke voorzieningen (o.a. DSO-lv en informatiehuizen).

Dat betekent dat in deze monitor niet de financiële effecten voor burgers en bedrijven zijn opgenomen, evenmin als die voor de betrokken Rijkspartijen (ministeries BZK, DEF, EZK, I&W, LNV, OCW). Ook betekent het dat de eenmalige financiële effecten van de stelselwijziging vóór inwerkingtreding zijn uitgesloten.

Inhoud rapportage

In deze rapportage wordt verslag gedaan van de stappen die uitmonden in een model van te monitoren financiële kengetallen en prestatie- en beleidsindicatoren (bijlagen D-F). Eerst worden de doelen en uitgangspunten van de monitor naar voren gebracht (hoofdstuk 2). Vervolgens komen de vereisten aan de kengetallen en indicatoren aan bod (hoofdstuk 3). Dan wordt er ingezoomd op de taken die door de Ow en de Wkb worden geraakt bij gemeenten, provincies en waterschappen. Dit mondt uit in een monitoringmodel met daarbij de belangrijkste bevindingen aangaande de beschikbaarheid van gegevens (hoofdstuk 4). Samenvattende totaaloverzichten per decentrale overheid zijn opgenomen in hoofdstuk 5. Er wordt afgesloten met de belangrijkste conclusies en aandachtspunten bij de implementatie van het monitoringmodel (hoofdstuk 6). De concrete kengetallen en indicatoren die in het monitormodel zijn opgenomen, zijn uitgebreid beschreven in de bijlagen D, E en F.

¹ Kamerbrief minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke ordening, Voortgangsbrief implementatie Omgevingswet januari 2023, 26-01-2023.

2 Doelen en uitgangspunten monitoring

In dit hoofdstuk wordt eerst stil gestaan bij de doelen en vervolgens bij de uitgangspunten van de monitoring.

2.1 Doelen monitoring

Het uiteindelijke doel is het inrichten van een gevalideerd en interbestuurlijk gedragen monitormodel Ow en Wkb. De uitkomsten van de monitor dienen bruikbaar te zijn als gevalideerde input voor de financiële evaluaties en het bestuurlijke gesprek over financiële afspraken.

Om dit gesprek te kunnen voeren heeft de monitoring de volgende doelen:

- het jaarlijks in kaart brengen van de (structurele) financiële effecten van de Ow en Wkb voor elk van de decentrale overheden apart (inclusief de bij uitvoeringsdiensten belegde taken);
- het apart inzichtelijk maken van financiële effecten voor gemeenten van de Omgevingswet en de Wkb, omdat er afzonderlijke bestuurlijke afsprakenkaders van de Ow en Wkb zijn. Deze financiële effecten bevatten ook de lasten die in het kader van de landelijke voorzieningen (o.a. DSO-IV en informatiehuisen) worden gemaakt;
- inzicht verkrijgen in mogelijk verklarende factoren, zodat oorzaken van veranderingen van cijfers ten opzichte van voorgaande perioden (als gevolg van invoering van de Ow en Wkb) kunnen worden geïdentificeerd;
- het leveren van inzicht in de effecten van de Wkb op de lasten voor handhaving in de praktijk van gemeenten;
- het leveren van input voor de evaluatie van de financiële afspraken tussen het Rijk als stelselverantwoordelijke met de uitvoerende departementen en de drie koepels van respectievelijk gemeenten, provincies en waterschappen met betrekking tot de Omgevingswet en de Wkb.

De monitor richt zich in hoofdzaak op de meting van lasten en baten, of wel financiële kengetallen. Daarnaast dient de monitoring ook informatie op te leveren die het mogelijk maakt de ontwikkeling van lasten en baten te duiden en inzicht te verkrijgen in de redenen voor een waargenomen stijging of daling.

We onderscheiden daartoe drie typen ‘indicatoren’ per bevoegd gezag (zie ook bijlagen D-F):

- *financiële kengetallen* (lasten en baten);
- *prestatie-indicatoren* (formatie en aantallen);
- *beleidsindicatoren* (beleidskeuzes, stand van zaken m.b.t. implementatie van de Omgevingswet/Wkb).

Bij de daadwerkelijke operationalisering van de monitor kan afstemming worden gezocht bij andere monitors in het kader van de Omgevingswet en Wkb, zodat gegevens niet dubbel worden uitgevraagd.

2.2 Uitgangspunten voor het meten van (financiële) kengetallen en indicatoren

2.2.1 Lasten²- en batensoorten

personeel versus out-of-pocket

Binnen de lasten kunnen personeel en overig ('out-of-pocket') van elkaar worden onderscheiden, hetgeen in de Nulmeting Omgevingswet (2021) ook is gebeurd.

Personeelslasten zijn de kosten van personeel-in-dienst, bestaande uit salarislasten en overhead.

Out-of-pocket zijn de lasten voor inkoop van goederen of diensten, waaronder bijvoorbeeld aangeschafte hardware en programmatuur, uitbestede onderzoeken en inhuur van personeel vallen of bijdrage aan uitvoering van taken door andere organisaties. Alle lasten waarvoor een factuur wordt opgemaakt of een bijdrageregeling bestaat (gemeenschappelijke regelingen, subsidies) worden geschaard onder 'out-of-pocket'.

ICT-lasten

Vanuit de werkgroep is aangegeven dat een structureel effect op de ICT-lasten wordt verwacht. ICT is niet gekoppeld aan één of enkele taken/beleidsproducten, maar heeft betrekking op diverse taken/ beleidsproducten. Ook zijn de Omgevingswet- (en Wkb-)relevante ICT-lasten als zodanig veelal niet apart inzichtelijk binnen het geheel van ICT-lasten van een organisatie. ICT-lasten die specifiek worden ingezet voor een bepaalde taak (zoals software) dienen op het desbetreffende taakveld te worden verantwoord, maar meer algemene ICT-kosten worden geboekt onder overhead. Inzicht in de jaarlijkse lasten van ICT voor de taken die door de Ow en Wkb worden geraakt zullen waar mogelijk extracomptabel in beeld moeten worden gebracht.

btw

Overheden zijn btw-plichtig. Gemeenten en provincies kunnen hun betaalde btw (bij out-of-pocket-kosten) declareren bij het btw-compensatiefonds (BCF) en hebben btw daarom niet opgenomen in de gewone boekhouding.³ Waterschappen kunnen btw niet declareren bij een BCF; in de gewone boekhouding van waterschappen zijn lasten en baten inclusief btw geboekt.

In de monitoring dienen de financiële gegevens inclusief btw te worden opgenomen, ongeacht of er sprake is van verrekenbare of compensabele btw. Hierbij spelen de volgende overwegingen een rol:

- de totaal door gemeenten en provincies te declareren btw bij het BCF is in het verleden uitgenomen uit het gemeente- en provinciefonds en btw maakt derhalve geen deel uit van de reguliere gemeentelijke exploitatie;
- overheden mogen hun leges afstemmen op de lasten inclusief btw;
- Er ontstaat een ongelijkheid van gegevens als de lasten van gemeenten en provincies exclusief btw zouden worden meegenomen en die van waterschappen inclusief btw;
- in alle onderzoeken naar financiële effecten van de Omgevingswet is daarom steeds gerekend met bedragen inclusief btw, ongeacht of er sprake is van verrekenbare of compensabele btw.

² Gemeenten, provincies en waterschappen hanteren een stelsel van baten en lasten waarbij producten of diensten worden verantwoord in het jaar waarop ze geleverd of ontvangen zijn. In het vervolg van deze rapportage wordt daarom gesproken over 'lasten' en 'baten'.

³ Gemeenschappelijke regelingen zoals omgevingsdiensten boeken exclusief btw, omdat ze de btw kunnen doorschuiven naar deelnemende gemeenten en provincies.

baten

Er kunnen verschillende baten relevant zijn voor de taken die door Ow en Wkb worden geraakt. In het onderzoek Nulmeting Omgevingswet zijn *leges* apart onderscheiden en is voor overige baten gesaldeerd (nettolasten zijn in beeld gebracht).

In de monitor dienen tenminste de legesinkomsten afzonderlijk in beeld te worden gebracht. Ten behoeve van het monitoringmodel is verkend of het zinvol is om ook *andere baten dan leges* in beeld te brengen. Bij gemeenten gaat het bijvoorbeeld om baten uit *facilitair grondbeleid* (met name uit anterieure overeenkomsten).

prijspeil

In het IFB is prijspeil 2019 gehanteerd. Bij de uitvoering van de monitors in de komende jaren zullen steeds feitelijke lasten worden gemeten, volgens het prijspeil van het meetmoment. Van de te meten lastenontwikkeling dient zo goed mogelijk te kunnen worden aangegeven welk deel het gevolg is van prijsontwikkeling. Dit kan bijvoorbeeld door het hanteren van indexering.

2.2.2 Overhead

Voor gemeenten en provincies is overhead met ingang van 2017 in de financiële administraties losgekoppeld van de inhoudelijke taken. Zij dienen overheadlasten volgens de Informatievoorschriften te verantwoorden op algemene taakvelden (TV 0.4 bij gemeenten en TV 0.6 bij provincies). De op deze taakvelden geboekte overheadlasten zijn onder te verdelen in *centrale* overhead voor zogenaamde PIJOFACH⁴-taken en in *taakgerelateerde* overhead voor managementondersteuning in het primaire proces⁵. Een deel van de *taakgerelateerde overhead* heeft betrekking op Omgevingswetgerelateerde taken.

In de monitor wordt *taakgerelateerde* overhead vanuit TV 0.4 (gemeenten) respectievelijk TV 0.6 (provincies) toegedeeld aan de door de Omgevingswet geraakte taken. Voor waterschappen geldt dat zij zelf een toerekening van overhead aan inhoudelijke taken in de grootboeken hebben opgenomen.

2.2.3 Reserves

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves zijn in de Iv3-data, conform de Informatievoorschriften, allemaal onder eenzelfde code geboekt door decentrale overheden. De relatie met inhoudelijke taken blijkt niet uit de toegekende Iv3-code.

Toevoegingen aan reserves zijn reserveringen voor uitgaven in latere jaren. Onttrekkingen aan reserves vormen de dekking voor actuele (vaak incidentele) lasten, waarvoor in voorgaande jaren is gereserveerd. Als de reserves voor een bepaalde taak zijn aangelegd en worden aangewend, spreekt men van bestemmingsreserves of egalisereserves⁶. Waar het gaat om inhoudelijke taken die als Omgevingswetgerelateerd zijn aangemerkt, behoren deze mutaties tot de relevante lasten en baten. Op grond van de omschrijvingen in grootboeken of van nader aangeleverde informatie door de betreffende overheidsorganisatie zijn de mutaties van bestemmings- en egalisereserves voor Omgevingswetgerelateerde taken herkenbaar en daardoor mee te nemen bij de betreffende taak. De reserves in het kader van grondexploitaties (langjarige projecten) kunnen worden beschouwd als bestemmingsreserves.

⁴ PIJOFACH: personeel, informatievoorziening (DIV), juridische zaken, organisatie, financiën, automatisering, communicatie, huisvesting.

⁵ Taakgerelateerde overhead: afdelingshoofden, secretariële ondersteuning, en dergelijke.

⁶ Bijvoorbeeld voor heffingen of leges.

Daarnaast bestaan er algemene reserves. Deze vormen onderdeel van de algemene middelen en zijn niet als zodanig verbonden met een specifieke taak. De toevoegingen en onttrekkingen aan algemene reserves (waaronder de verrekening met het exploitatiesaldo) dienen buiten beschouwing te worden gelaten in de monitors, omdat dit algemene middelen betreft.

In het proces om te komen tot het monitoringmodel is verkend of er *substantiële* bedragen omgaan in reserves die door de Ow en Wkb worden geraakt. Alleen als er daarnaast toegevoegde waarde wordt verwacht van het afzonderlijk monitoren en de informatie met niet al te grote inspanningen kan worden gegenereerd, zullen reservemutaties in het monitoringmodel worden opgenomen.

2.2.4 Typen niet-financiële kengetallen

Om de financiële effecten van taken die worden geraakt door Omgevingswet en Wkb te kunnen duiden worden in de monitor ook niet-financiële kengetallen verzameld. De volgende typen niet-financiële indicatoren zijn onderzocht voor opname in het monitormodel:

- personele inzet (formatie);
- prestatiegegevens (aantallen), bijvoorbeeld aantal vergunningen (verbijzonderd naar type vergunningen of activiteiten);
- organisatie over de uitvoering: zelf doen door het bevoegd gezag of uitbesteding;
- regionale samenwerking;
- beleidskeuzes voor de duiding van de lastenontwikkeling ten aanzien van:
 - de bruidsschat of eigen invulling. Dit gaat over regels die overgaan van het Rijk naar gemeenten en waterschappen;
 - het beleidsrijk of beleidsarm invoeren van de Ow;
 - wel of niet invoeren van milieuleges.
- stadium van invoering van de Ow.

2.3 Eisen aan financiële kengetallen en prestatie- en beleidsindicatoren

In het zoekproces naar potentiële kengetallen en indicatoren ten behoeve van het monitoringmodel zijn de volgende randvoorwaarden aangehouden. Daarbij is een onderscheid gemaakt in eisen aan financiële kengetallen en eisen aan indicatoren die van betekenis zijn om prestaties of beleidskeuzes te kunnen indiceren.

eisen aan op te nemen financiële kengetallen

De volgende eisen zijn gesteld aan op te nemen financiële kengetallen:

- kengetallen voor het totaalbeeld zijn uitsluitend en uitputtend en in euro's uitgedrukt:
 - financiële kengetallen mogen elkaar niet overlappen, omdat dat tot dubbel telling leidt;
 - de financiële kengetallen moeten met elkaar (zo goed mogelijk) alle terreinen en taken afdekken die door de Omgevingswet worden geraakt.
- valide en betrouwbaar;
- minimaal jaarlijks beschikbaar;
- eenduidig gedefinieerd en interpreteerbaar;
- detailleringniveau:
 - zo gedetailleerd *als noodzakelijk* is voor de doelen van de monitoring;

- *niet gedetailleerder dan* noodzakelijk, aangezien dit extra belasting voor dataleveranciers betekent en extra lasten voor het uitvoeren van de monitors.

aanvullende eisen voor niet-financiële indicatoren

De volgende aanvullende eisen zijn gesteld aan op te nemen niet-financiële indicatoren:

- noodzakelijk voor de duiding van de (ontwikkeling van) financiële kengetallen;
- er is een verwacht (oorzakelijk) verband met lastenontwikkeling vanwege de Omgevingswet/Wkb.
- verklarende, gedetailleerde indicatoren hoeven niet uitputtend op totaalniveau te zijn, maar wel op het partiële niveau (binnen de afbakening van de monitor) waarvoor ze verklarende waarde bieden.

3 Afbakening door Ow en Wkb geraakte taken

Als startpunt voor de afbakening is aansluiting gezocht met de afbakening in de *Nulmeting Omgevingswet*. Vervolgens is getoetst of de destijds gehanteerde afbakening met beleidsvelden en taken volledig is of dat er op onderdelen aanvullingen nodig zijn. De afbakening is in werksessies met bevoegd gezagen en uitvoeringsorganisaties gedetailleerd doorgenomen.

beleidsvelden en taken

In onderstaand schema is voor elk van de bevoegde gezagen aangegeven welke beleidsvelden en taken worden geraakt door de Ow en Wkb. De feitelijke uitvoering van projecten valt buiten de scope van de monitoring, zoals de uitvoering van een bodemsanering of het onderhoud aan een waterkering.

Schema 3.A: Door de Ow en Wkb geraakte beleidsvelden (scope) en taken (onderverdeling) per decentrale overheidslaag

Beleidsveld	Taak	Gemeenten	Provincies	Waterschappen
Ruimte		X	X	
	Beleid	X	X	
	Vergunningverlening	X		
	Toezicht en handhaving	X		
Wonen en Bouwen		X	X	
	Beleid	X	X	
	Vergunningverlening**	X	X*	
	Toezicht en handhaving**	X	X*	
Milieu		X	X	
	Beleid	X	X	
	Vergunningverlening	X	X	
	Toezicht en handhaving	X	X	
Natuur			X	
	Beleid		X	
	Vergunningverlening		X	
	Toezicht en handhaving		X	
Water			X	X
	Beleid		X	X
	Vergunningverlening		X	X
	Toezicht en handhaving		X	X
Grondexploitatie	Beleid	X		

*) Marginale taak, alleen m.b.t. provinciale inrichtingen; **) Hierbinnen vallen door de Wkb geraakte taken.

detailtering taken naar taakvelden en beleidsproducten

In de bijlagen A tot en met C is een nadere detailtering van taken van gemeenten, provincies en waterschappen opgenomen met aansluiting op taakvelden en beleidsproducten in hun financiële administraties.

4 Beschikbaarheid kengetallen en indicatoren

In dit hoofdstuk beschrijven we de beschikbaarheid van financiële kengetallen en prestatie- en beleidsindicatoren alsmede de wijze waarop deze is getoetst.

In de bijlage D-F zijn de kengetallen en indicatoren van het monitoringmodel uitgewerkt.

4.1 Werkwijze

Allereerst zijn groslijsten opgesteld van *potentieel* in de monitoring op te nemen kengetallen en indicatoren. De groslijsten zijn vervolgens voorgelegd aan panels met vertegenwoordigers van verschillende typen organisaties om de beschikbaarheid te onderzoeken.

Er heeft een panelbijeenkomst per type organisatie plaatsgevonden: gemeenten, provincies, waterschappen, omgevingsdiensten, veiligheidsregio's en GGD'en. Daar waren telkens vertegenwoordigers van organisaties zelf aanwezig en van koepelorganisaties, met uitzondering van de koepelorganisatie OD NL. De VNG was bij alle bijeenkomsten met gemeenten en gemeenschappelijke regelingen aanwezig.

De deelnemers hebben vooraf een op de organisatie afgestemde bespreeknotitie ontvangen, aan de hand waarvan het gesprek heeft plaatsgevonden. In de notitie waren een nadere afbakening van de monitor en groslijsten met potentiële indicatoren opgenomen.

Voor de toetsing van beschikbaarheid en kengetallen en indicatoren is gevraagd te reageren op de groslijsten, die in de bespreeknotitie waren opgenomen, en waarvoor vooraf geen bron kon worden aangegeven. Daarbij zijn de volgende vragen voorgelegd aan de deelnemers:

1. Zijn met deze taak **substantiële** bedragen / aantallen gemoeid of worden substantiële veranderingen verwacht?
2. Is er een **beschikbare bron** ('gegevens liggen op de plank')?
Met name kan worden gedacht aan reeds beschikbare informatie bij de organisatie zelf, zoals jaarlijks (intern of extern) gerapporteerde gegevens (jaarstukken, afdelingsjaarverslagen, managementinformatie, e.d.).
3. Indien de gegevens niet 'op de plank liggen', zijn de gegevens dan **beschikbaar te maken**? Zo ja: met weinig of veel inspanning?
Gedacht kan worden aan apart jaarlijks uit te vragen gegevens, hiertoe specifiek bij te houden informatie, bijvoorbeeld tijdsregistratie of het bijhouden van tellingen, toevoegen van specifieke kenmerken aan de boekhouding, voorbeeldsituaties (casussen).

Voorts is voor een aantal onderwerpen vanuit eerdere discussies met de werkgroep **verkend**. Verkend zijn de onderwerpen: reservemutaties, andere baten dan leges (waaronder baten uit faciliterend grondbeleid bij gemeenten) en de overheid in de rol van initiatiefnemer. Met de koepelorganisaties heeft er vervolgens nog een nadere afstemming plaatsgevonden wat heeft resulteert van de te monitoren kengetallen en indicatoren. Deze zijn gedetailleerd opgenomen in de bijlagen D-F. Daarbij is steeds aangegeven of kengetallen en indicatoren al worden geregistreerd (**groen**), wel worden geregistreerd maar nog niet eenduidig (**oranje**) of nog niet worden geregistreerd maar wel in het monitoringmodel worden opgenomen voor een essentieel inzicht in de gevolgen van de Ow en Wkb (**rood**). Bij deze laatste categorie dienen er afzonderlijke afspraken te worden gemaakt zodat overheden ervoor kunnen zorgen deze inzichten te leveren.

Hierna wordt per type organisatie verslag gedaan van de bevindingen ten aanzien van de mate waarin gegevens beschikbaar zijn of kunnen komen. Deze zijn gebaseerd op de mondelinge inbreng in de gesprekken, schriftelijke beantwoording van vragen (door enkelen) en op door sommige deelnemers opgestuurde documenten (rapportages, gebruikte systemen voor urenregistratie of productcatalogi).

4.2 Gemeenten

hoofdonderdelen financiële kengetallen

Gemeenten hebben de uitvoering van taken onder de Omgevingswet en Wkb uiteenlopend georganiseerd. Milieutaken worden grotendeels uitbesteed aan omgevingsdiensten en dit kan ook voor bouwtaken en ruimtelijke ordening. Het niveau van de dienstverlening van deze taken verschilt tussen gemeenten. Daarnaast kunnen delen van advisering en toezicht worden uitbesteed aan veiligheidsregio's en GGD'en. In deze paragraaf gaat het om de uitvoering van taken dat op het niveau van gemeenten plaatsvindt. In de volgende paragrafen wordt ingegaan als de uitvoering plaatsvindt op het niveau van uitvoeringsdiensten.

Op basis van de panelbijeenkomsten en de toegestuurde informatie komt een beeld naar voren dat de financiële kengetallen op het niveau van beleid, vergunningverlening en toezicht en handhaving uit grootboeken zijn af te leiden. Deze indeling is inzichtelijk voor Ruimte, Wonen en Bouwen (en overige vergunningen in het fysiek domein), Milieu en Grondexploitaties. De indeling naar deze beleidsvelden volgt ook grotendeels⁷ uit de Iv3-indeling. Omdat vervolgens ook binnen deze beleidsvelden moet worden gekeken, zoals voor het onderscheid naar beleid, vergunningverlening en toezicht en handhaving, is het niet mogelijk om in deze monitor gebruik te maken van Iv3-cijfers.

nadere detaillering financiële kengetallen

Nadere uitsplitsingen volgen niet uit het grootboek of een andere bron vanwege het ontbreken van tijdschrijfmethoediek. Voorbeelden hiervan zijn de uitsplitsing van ruimtelijke en technische bouwvergunningen en uitsplitsingen naar gevolgklassen. Uitsplitsingen naar gevolgklassen en onderscheid in vergunning en meldingen zijn soms wel eenmalig gemaakt en kunnen dus beschikbaar worden gemaakt. Voor inzicht in de gevolgen van de Ow en Wkb worden deze kengetallen als essentieel beschouwd. Met het onderscheid naar gevolgklassen kan ook het effect van de Wkb inzichtelijk worden gemaakt.⁸ Voor de VNG ligt hier de opdracht om in overleg te treden met de gemeenten om te zorgen dat uitsplitsingen binnen totalen van beleidsvelden kunnen worden geleverd ten behoeve van de monitor. De VNG heeft zich hiertoe bereid verklaard.

baten

De baten voor facilitair grondbeleid zijn bij een deel van de gemeenten in het grootboek inzichtelijk en daarvan wordt ook toegevoegde waarde ingezien. Bij een aantal gemeenten is dit echter niet mogelijk, bijvoorbeeld omdat deze baten in de projectadministratie⁹ worden geregistreerd. Omdat duidelijk is geworden dat deze baten niet systematisch in beeld kunnen komen en er dus hooguit een (vertekend) partieel beeld kan ontstaan, heeft het geen meerwaarde om deze baten apart te onderscheiden in de monitor. Andere

⁷ Onderdelen van Ruimtelijke Ordening zijn ook op andere taakvelden opgenomen, zoals 2.1 (verkeer en vervoer) en 7.2 (riolering). Zie voor een detaillering van de taakafbakening bijlage A.

⁸ De indicatoren die nodig zijn om het effect van de Wkb in beeld te brengen zijn aangegeven in de tabellen in bijlage D.

⁹ Hiermee maken deze baten geen onderdeel uit van de exploitatie. Na afsluiten van de projecten zijn deze baten onderdeel van de netto-investering die vervolgens als kapitaallasten in de exploitatie terugkomen. De baten voor facilitair grondbeleid zijn dan niet meer als zodanig herkenbaar.

baten zijn niet substantieel. Voor het monitordoel is geconstateerd dat het ook niet nodig is nog andere typen baten te onderscheiden (met uitzondering van leges).

reserves

Veel gemeenten bouwen egaliseringsreserves voor leges omgevingsvergunningen af waardoor er geen substantiële toevoegingen of onttrekkingen van reserves meer relevant zijn. Daarom wordt voorgesteld om deze niet afzonderlijk in de monitor op te nemen. Reserves voor de uitvoering van projecten of gebiedsontwikkeling vallen buiten de taakafbakening van de monitor (zie bijlage A).

ICT-lasten

De totale ICT-lasten zijn inzichtelijk binnen beleidsvelden die door de Omgevingswet en Wkb worden geraakt. Dit verloopt veelal via een doorbelasting vanuit overhead waardoor er geen automatische directe koppeling gemaakt kan worden met de feitelijke lasten. Binnen het totaal van de ICT-lasten is in de financiële administratie dan ook geen onderverdeling aan te brengen naar functioneel beheer, applicatiebeheer, regelbeheer, licenties en beheerbijdrage DSO. Specifieke licenties en de beheerbijdrage DSO kunnen wel direct in beeld kunnen worden gebracht. Ook hier geldt dat er tussen de VNG en gemeenten afspraken moeten worden gemaakt om deze inzichten te kunnen leveren ten behoeve van de monitor.

prestatie-indicatoren

De personeelsformatie op beleidsvelden en taken is veelal op begrotingsbasis inzichtelijk. Door het ontbreken van een tijdschrijfmethode is de gerealiseerde inzet (bezetting) niet in beeld. Voor het aantal vergunningen (bouw en overig fysiek domein) zijn er bestaande registraties. Voor nadere uitsplitsingen van veranderende capaciteit en aantal vergunningen dienen door gemeenten extra registraties te worden opgebouwd. Voor het volledig inzicht in de gevolgen van de Omgevingswet en Wkb zijn deze inzichten wel nodig. Er zullen daarom aanvullende afspraken worden gemaakt tussen de VNG en gemeenten om deze nadere detailleringen te kunnen leveren.

beleidsindicatoren

Uit de verkenningen die zijn gedaan, worden geen moeilijkheden verwacht bij de aanlevering van de opgenomen beleidsindicatoren. Daarbij zijn door het panel nog extra beleidsindicatoren voorgesteld:

- beleid bij aanpassingen aan het Omgevingsplan: doorlopend of eens per vijf jaar (of een tussenvorm);
- beleid onder de Wkb: nemen van steekproeven op het toezicht en risico's en het uitvoeren van wel of geen inhoudelijke toetsing;
- of lasten van voortrajecten in de leges worden opgenomen.

gemeente als initiatiefnemer

Bij de uitvoering van (investerings)projecten hebben de Omgevingswet en de Wkb voor gemeenten consequenties. Dit speelt bijvoorbeeld bij infrastructurele aanpassingen en nieuwe gebouwen (zoals schoolgebouwen). Gemeenten verwachten in het begin in ieder geval gevolgen van de externe kwaliteitsborger. De financiële gevolgen zijn lastig in beeld te brengen, omdat de lasten zijn opgenomen in projecten en tevens moeilijk zijn te vergelijken tussen jaren of tussen gemeenten. Investeringsprojecten verschillen onderling en van jaar tot jaar. Het ligt meer voor de hand om de gevolgen van projecten waarbij gemeenten optreden als initiatiefnemer met casestudies in beeld te brengen.

4.3 Provincies

financiële kengetallen

In hun financiële administraties registreren provincies geen tijdsbesteding op taakniveau waardoor de door Ow geraakte taken evenals onderscheid in beleid, vergunningverlening en toezicht en handhaving niet inzichtelijk zijn. Onderscheid op Iv3-niveau (milieu, natuur, water, ruimte, wonen en bouwen) is wel mogelijk, maar is te globaal om de taken die worden geraakt door de Omgevingswet in beeld te brengen.¹⁰ Vanwege de door provincies te verwachten geringe effecten van de Omgevingswet en administratieve last van (her)invoering van een tijdregistratiemethodiek blijkt het voor provincies niet mogelijk om de totale financiële gevolgen van de Ow in beeld te brengen.

Wel kunnen enkele specifieke onderdelen worden gevolgd, waarbij veranderingen worden verwacht, zoals leges en inzet bij omgevingstafels en participatietrajecten. Op onderdelen die niet uit registraties zijn te herleiden, dienen provincies een *expert judgement* te maken op basis van aantallen en gemiddelde schaalbedragen. Om de kwaliteit van een dergelijke *expert judgement* te garanderen dient vooraf duidelijk te zijn hoe deze tot stand komt. De provincie dient tevens een toelichting te kunnen geven en voorts dient de plausibiliteit met verhoudingsgetallen (bijvoorbeeld lasten per vergunning) en consistentie op basis van onderlinge vergelijkingen te worden getoetst.

Net als bij gemeenten zijn milieutaken grotendeels ondergebracht bij omgevingsdiensten waarvoor afzonderlijke verantwoordingrapportages worden ontvangen. De uitvoering van taken op het gebied van wonen en bouwen zijn overigens niet substantieel.

reserves

Er zijn geen substantiële toevoegingen of onttrekkingen aan bestemmings- of egaliseringsreserves, met uitzondering voor de implementatie of onttrekkingen aan algemene reserves. Er bestaat daarmee geen noodzaak om reservemutaties afzonderlijk uit te vragen.

baten

Baten, naast leges, die in aanmerking kunnen komen om afzonderlijk te meten zijn boetes bij handhaving van milieutaken.

prestatie-indicatoren

Provincies werken in toenemende mate opgabegericht waardoor het inzicht van de formatie per taak binnen beleidsveld alleen met veel inspanning inzichtelijk gemaakt kan worden. Ook hier beperkt de monitor zich tot onderdelen waar veranderingen als gevolg van de Omgevingswet het meest voor de hand liggen, zoals bij omgevingstafels en participatietrajecten. Daarnaast gaat het vooral om inzicht in personeelsformatie en (milieu)vergunningen. Andere prestatie-indicatoren zijn voor een deel uit het DSO te halen en provincies kennen ook een VTH-rapportage waarin informatie over vergunningen, meldingen en inspecties zijn opgenomen (zie ook bijlage E).

beleidsindicatoren

Voor de opgenomen beleidsindicatoren over stadium implementatie Omgevingswet, organisatie van de uitvoering en inhoud van beleid zijn er brondocumenten beschikbaar. Op specifieke onderdelen worden enkele beleidsindicatoren afgeleid uit:

¹⁰ Niet alle provinciale taken die binnen een taakveld worden verantwoord vallen binnen de afbakening die door de Ow en Wkb worden geraakt (zie ook bijlage B).

- Informatiekaart Natuur (IKN) met actuele en gezamenlijke informatie over natuur van alle provincie. Op termijn wordt deze informatie aan de DSO gekoppeld;
- vastgesteld uitvoeringsprogramma wonen waarin het beleid voor wonen en woningbouw wordt vastgelegd;
- Aansluiting op de kennisbank van het Informatiepunt Leefomgeving op het gebied van communicatie (KCC).

ICT-lasten

De meeste ICT-lasten zijn in de overhead opgenomen. Specifieke licenties en de beheerbijdrage DSO zijn wel direct in beeld. De ICT-lasten zijn niet uit het grootboek te destilleren, omdat ze te versnipperd over de organisatie zijn. Op basis van SLA's zijn wel enkele beleidsindicatoren in beeld te brengen (aansluiting op DSO, toepasbare regelsoftware, annotatiesoftware, zaakstelsel).

provincie als initiatiefnemer

De provincie krijgt ook met de Omgevingswet te maken als eigenaar en beheerder van gebouwen, wegen en andere infrastructuur. De Omgevingswet heeft dan mogelijk invloed op de investeringsomvang en beheerbudgetten en daarnaast op procedures en doorlooptijden. Dit speelt vooral bij grote infrastructurele projecten. Het lasteneffect is alleen met zeer veel inspanningen in beeld te brengen waarbij het de voorkeur verdient om te concentreren op voorbeelden.

4.4 Waterschappen

financiële kengetallen

Waterschappen administreren hun lasten volgens de indeling van beleidsproducten van de Waterschapsspiegel. Hierin is ook een toerekening van apparaat- en overheadlasten in opgenomen. Deze indeling is integraal in beeld in *Waves* (Waterschapsspiegel). Binnen beleidsproducten hanteren waterschappen beheerproducten in hun grootboek. Deze indeling is bij vrijwel alle waterschappen goed in hun administratie te onderscheiden.

reserves

Er zijn geen substantiële toevoegingen en onttrekkingen aan bestemmings- of egalisereserves gelabeld aan de Omgevingswet.

baten

Bij baten die in aanmerking komen om afzonderlijk te meten wordt onderscheid gemaakt in leges voor advisering aan bevoegd gezag en leges van initiatiefnemers.

ICT-lasten

ICT-lasten bij waterschappen bestaan uit:

- bijdrage beheer DSO-LV en informatiepunt Leefomgeving (IPL0);
- licentiekosten VTH-systemen, plansoftware en regelbeheersysteem;
- applicatiebeheer lokale systemen;
- functioneel beheer lokale systemen;
- regelbeheer (toepasbare regels);

- actueel houden informatie in lokale systemen.

Een deel van de lasten – out-of-pocket kosten voor licenties en beheerbijdragen – zijn goed traceerbaar. De urenbesteding van functioneel beheer en applicatiebeheer zijn gespreid over de organisatie en niet gelabeld aan taken die door de Omgevingswet worden geraakt. Voor deze taken wordt alleen het totaalniveau van het gehele waterschap in beeld gebracht.

prestatie-indicatoren

Opgenomen indicatoren zijn nu al inzichtelijk (VTH-taken) of zullen, op initiatief van de Unie, in de Waterschapsspiegel worden opgenomen.

beleidsindicatoren

Opgenomen aanvullende beleidsindicatoren betreffen legesheffing bij initiatiefnemers of bevoegd gezagen en het stadium van invoering van de Omgevingswet.

waterschappen als initiatiefnemer

Het gaat hierbij om de gevolgen van ruimtelijke activiteiten als eigenaar, beheerder of ontwikkelaar. Door waterschappen worden er meer ‘vergunningen van eigen dienst’ verwacht door de komst van de Omgevingswet. Dit aantal vergunningen eigen dienst is inzichtelijk. Aanvragen van bouw- en milieuvergunningen bij gemeenten zijn hierin niet opgenomen. Deze vergunningen worden niet systematisch in beeld gebracht.

4.5 Omgevingsdiensten

In de financiële administraties van gemeenten en provincies zijn bijdragen aan omgevingsdiensten veelal opgenomen als één bedrag, soms gespecificeerd naar beleidsvelden (milieu, ruimte, bouwen). Uitsplitsingen (naar taken) binnen deze beleidsvelden zijn niet beschikbaar.

hoofdonderdelen financiële kengetallen

De meeste omgevingsdiensten hanteren in de praktijk geen betrouwbare Iv3-indeling in hun financiële administratie.¹¹ In begrotingen en jaarstukken van omgevingsdiensten zijn veelal geen uitsplitsingen van beleidsvelden of type werkzaamheden (zoals vergunningverlening, toezicht en handhaving) opgenomen naar individuele deelnemers. Daarbij speelt dat de dienstverlening en diversiteit in taken tussen en soms ook binnen omgevingsdiensten sterk uiteen kan lopen. Zo kunnen bouw- en ruimtelijke ordening-taken ook door gemeenten zelf worden verricht en niet door de omgevingsdienst.

Omgevingsdiensten stellen afzonderlijke periodieke rapportages op waarin de dienstverlening aan hun individuele deelnemers wordt verantwoord. Voor het ontwikkelen van de monitor is het abstractieniveau van verantwoording van een aantal van deze rapportages van verschillende omgevingsdiensten verkend. Hieruit blijkt dat er geen gemeenschappelijke programma- of productindeling wordt gehanteerd tussen omgevingsdiensten en dat er ook verschillen bestaan in eenheden waarop wordt verantwoord (uren, lasten, aantal producten).

¹¹ Alle gemeenschappelijke regelingen dienen hun jaarrekening aan het CBS aan te leveren. Voor de gedetailleerde Iv3-aangifte hanteert het CBS een proefproef waarbij alleen gemeenschappelijke regelingen zijn opgenomen als de totale lasten of baten tenminste 20 mln. euro bedragen. De meeste omgevingsdiensten vallen buiten deze grens.

Uit een dwarsdoorsnede van een aantal van deze rapportages, zowel voor gemeenten als provincies, blijkt dat er indelingen worden gemaakt naar beleidsvelden. In deze indelingen wordt veelal onderscheid gemaakt naar milieu, bodem, geluid, bouw, ruimtelijke ordening en andere (randvoorwaardelijke) taken zoals duurzaamheid. Hiernaast wordt er verantwoording afgelegd over maatwerkafspraken of aanvullende of eenmalige dienstverlening. Enkele omgevingsdiensten onderscheiden milieu, bodem en geluidstaken niet afzonderlijk of werken met een kleurenpalet (grijs – groen – blauw – bruin). Binnen deze beleidsvelden wordt veelal in urenbesteding een inzicht geboden in, naar werkzaamheden in beleid, vergunningverlening, toezicht en handhaving. De gevraagde indelingen op hoofdonderdelen zijn daarmee wel inzichtelijk te maken, maar zal dit inspanningen vergen om dit op een vergelijkbaar niveau te brengen. Daarnaast is de omzetting van uren naar lasten niet altijd eenvoudig te maken, omdat de uurtarieven relatief veel uiteenlopen.

nadere detaillering financiële kengetallen

Nadere detailleringen zullen bij een deel van de omgevingsdiensten wel worden geregistreerd. Urenbestedingen van voortrajecten en indelingen naar bouwsommen of milieuvergunningen met milieutoets worden soms wel gemaakt, maar zullen op basis van de verantwoordingsrapportages niet altijd in beeld kunnen worden gebracht. Hiermee zullen grote inspanningen zijn gemoeid bij omgevingsdiensten of bevoegd gezagen en is het mogelijk niet altijd op basis van bestaande registraties in beeld te brengen.

prestatie-indicatoren

Er is een indeling beschikbaar van 16 zaaktypen met daarin het verstrekken van advies, vooroverleg, controle uitvoeren, handnavingsverzoek e.d. In deze zaaktypen wordt geen onderscheid gemaakt naar beleidsvelden. Omgevingsdiensten hebben hiervan een product- en dienstcatalogus (PDC) of productenboek afgeleid waarin nadere detailleringen zijn aangebracht. Bij deze detailleringen kan het gaan om varianten per zaaktypen of een veelheid aan producten (soms meer dan 50) waarin onderscheid wordt gemaakt naar beleidsvelden (milieu, bodem, ruimte, bouw, duurzaamheid), domeinen (industriële, agrarisch) of werkzaamheden (vergunningverlening, toezicht, klachten en meldingen, maatwerk). De prestatie-indicatoren over aantallen producten zullen daarmee alleen met een inspanning landelijk zijn te verzamelen. Bij een aantal indicatoren over milieuvergunningen is bovendien aanvullende registraties nodig.

Omgevingsdiensten rapporteren niet afzonderlijk aan individuele deelnemers over personeelsformatie, maar wel over urenbestedingen.

beleidsindicatoren

Sommige omgevingsdiensten hebben detailrapportages op uitvoeringsniveau over kwaliteitscriteria. Gemeenten nemen dit op abstract niveau over in jaarverslagen voor verantwoording aan de gemeenteraad. We hebben geen inzicht gekregen in het niveau van deze verantwoording.

ICT-lasten

De ICT-lasten zijn op totaalniveau wel in beeld via doorbelasting via fte/ureninzet. Onderverdeling binnen dit totaalniveau zijn niet in beeld.

4.6 Veiligheidsregio's

In de financiële administraties van gemeenten is de bijdrage aan veiligheidsregio's opgenomen als één bedrag op taakveld 1.1 (brandweer en rampenbestrijding). Het grootste deel van de uitvoeringslasten van veiligheidsregio's vallen niet binnen de afbakening van door de Omgevingswet en Wkb geraakte taken.

financiële kengetallen

Veiligheidsregio's dienen hun administratie in te richten volgens de Iv3-indeling. In de praktijk worden de lasten voor taken die door Omgevingswet worden geraakt niet voldoende van elkaar onderscheiden. Er is een beperkt aantal veiligheidsregio's dat tijd registreert en dit aantal lijkt af te nemen. Binnen de organisaties wordt veelal wel een afdeling risicobeheersing onderscheiden waarbinnen alle taken van de Omgevingswet worden uitgevoerd (advisering over vergunningverlening en toezichtstaken).¹² Op basis van formatie-overzichten en tijdregistraties zijn voor een deel van de veiligheidsregio's wel de lasten in beeld brengen van beleidsvelden en hoofdonderdelen hierbinnen. Dit is echter maatwerk en vergt een grote inspanning.

Door NIPV is overigens wel de bereidheid uitgesproken om centrale regie te nemen in een meer gedetailleerde registratie benodigd voor deze monitor.

prestatie-indicatoren

Formatiegegevens zijn wel inzichtelijk, hoewel er ook andere taken binnen de formatie worden uitgevoerd (warme taken). Binnen de formatie moet door veiligheidsregio's worden geprioriteerd, zoals nu met de vluchtelingencrisis. Er worden met deelnemers geen afspraken gemaakt over aantal op te leveren producten. Productcodes zijn wel beschikbaar, maar die worden niet in elke veiligheidsregio op dezelfde wijze gehanteerd.

Suggesties van prestatie-indicatoren die door veiligheidsregio's zijn gedaan zijn:

- beoordeling over het eigen functioneren, met name hoeveel je als veiligheidsregio zou willen adviseren en deelnemen aan omgevingstafels;
- de gemiddelde inschaling van personeel binnen de afdeling risicobeheersing (verwachting dat dit onder de Omgevingswet toeneemt).

beleidsindicatoren

Het toezicht dat meer risicogericht wordt vormgegeven wordt gezien als een belangrijke beleidsindicator. Overigens heeft een aantal veiligheidsregio's vóór de invoering van de Omgevingswet al stappen in die richting gezet. Daarnaast is ook de rol van de GHOR van belang ten aanzien van taakuitvoering ruimtelijk beleid, Bevi-advisering, continuïteit hulpverlening, advisering evenementen, voorlichting en deelname Omgevingstafel..

ICT-lasten

Een kwalitatieve duiding van ICT-lasten verbonden aan de Omgevingswet en Wkb lijkt het hoogst haalbare.

4.7 GGD'en

Taken die GGD'en uitvoeren zijn advisering over gezonde leefomgeving (bijvoorbeeld omgevingsvisie, en verder regels in omgevingsplan, concrete bouwplannen en participatie omgevingstafels) en milieu (bijvoorbeeld advisering luchtkwaliteit, en verder omgevingsgeluid). Er wordt onderscheid gemaakt in basisdienstverlening en maatwerk. In aanloop naar Omgevingswet wordt de rol van GGD'en meer frequent onderdeel van werkprocessen, bijvoorbeeld bij aanpassing van bestemmingsplannen. Dit leidt tot versterking van GGD'en op taken die met de Omgevingswet te maken hebben, al hangt dit ook af van de bereidheid van

¹² Personeel van de afdeling risicobeheersing voert ook wel 'warme taken' uit en daarnaast zijn er taken die niet door de Omgevingswet worden geraakt (zoals Brandveilig Leven).

gemeenten om dit extra te bekostigen. Er zijn meestal nog geen dienstverleningsovereenkomsten met gemeenten afgesloten. Wel heeft een aantal GGD'en een structurele post in hun begroting opgenomen gelabeld aan de Omgevingswet.

financiële kengetallen

De 'Omgevingswet-taken' zijn onderdeel van gemeentelijke bijdragen aan de GGD (taakveld 7.1). De 25 GGD'en werken niet allemaal met een tijdschrijfmethode of eenzelfde productindeling waardoor de relevante lasten lastig uit de administratie zijn te destilleren. Individueel per GGD is dit wel inzichtelijk te maken.

prestatie-indicatoren

Het aantal schriftelijke adviezen is bij de meeste GGD'en in beeld. In rapportages aan gemeenten zijn adviezen voor ruimtelijke ordening (summier) opgenomen. Adviezen voor vergunningen worden niet gerapporteerd, maar zijn wel inzichtelijk te maken als dit vanaf het begin wordt geregistreerd.

ICT-kosten

De GGD'en zijn zich aan het oriënteren op een passend zaakstelsel om op een goede manier op het DSO te kunnen aansluiten.

5 Overzicht monitor kengetallen en indicatoren

Dit hoofdstuk biedt voor elk van de drie decentrale overheden een samenvattend totaaloverzicht van het monitoringmodel, bestaande uit financiële kengetallen, prestatie- en beleidsindicatoren. De feitelijke gedetailleerde monitoringmodellen, inclusief de beschikbaarheid van daarin opgenomen indicatoren in bestaande registraties, is opgenomen in de bijlagen D-F.

gemeenten

In onderstaand overzicht is de samenvatting van het monitoringmodel voor de gemeenten opgenomen. Dit is inclusief bij uitvoeringsorganisaties te verzamelen informatie.

Monitoringsmodel gemeenten								
Beleidsveld	Taken	Thema	Financieel		Prestaties		Beleed	
			Lasten	Baten	Fte	Aantal		
Ruimte	Beleed	Actualiseringsplicht	X		X		Organisatie, inhoud beleid, stadium implementatie, bekostiging voortraject	
		Participatie			X	Planwijzigingen		
		Vergunning-verlening	X	X	X	Afwijkvergunningen		
	Toezicht en handhaving			X				
Wonen en Bouwen	Beleed		X		X		Organisatie, inhoud beleid, bekostiging voortraject	
		Vergunning-verlening		X	X	X		
			Ruimtelijk – technisch – overig	X				Bou- en omgevingsvergunningen
			Vergunningen – meldingen	X				
	Toezicht en handhaving	Gevolgklassen (Wkb)	X		X	Bou- en omgevingsvergunningen		
			X		X			
		Ruimtelijk – technisch – overig	X		X	Inspecties en handhavingsacties bouw, onderhanden dossiers		
		Wel / niet onder leges	X			Handhavingsacties Ow / Wkb		
Milieu	Beleed	Gevolgklassen (Wkb)	X		X	Inspecties en handhavingsacties bouw	Organisatie uitvoering, inhoud beleid, stadium implementatie	
		Bodem – Geluid – EV – Overig			X	Plannen		
	Vergunning-verlening	X	X	X	Milieuvergunningen, meldingen, MBA's			
	Toezicht en handhaving	X		X	Inspecties, handhavingsacties			
Grondexploitatie	Beleed		X			Bijzonderheden		
Algemeen		ICT	X					

Het niveau van het beleidsveld sluit globaal aan bij Iv3. Bij het beleidsveld Ruimte (8.1) worden daar ook andere taak in onder gebracht. Vervolgens vindt er een verbijzondering plaats naar taken (beleid, vergunningverlening en toezicht en handhaving) en daarbinnen soms nog naar thema's. Bij deze thema's gaat het bijvoorbeeld om het onderscheid tussen ruimtelijke en technische bouwvergunningen en overige vergunningen. Het onderscheid naar gevolgklassen is opgenomen om de gevolgen van de Wkb apart inzichtelijk te maken.

Per taak en thema worden er prestatiegegevens verzameld bestaande uit fte's en aantallen vergunningen, inspecties of trajecten. Deze prestatiegegevens helpen om de financiële ontwikkelingen te kunnen relateren

aan de veranderingen door de Ow. De beleidsindicatoren zijn nodig om in de monitor waargenomen ontwikkelingen te kunnen duiden in de context van invoeringsstadium en organisatie- en beleidskeuzes.

provincies

In onderstaand overzicht is de samenvatting van het monitoringmodel voor de provincies opgenomen. Dit is inclusief bij omgevingsdiensten te verzamelen informatie.

Monitoringsmodel provincies							
Beleidsveld	Taken	Thema	Financieel		Prestaties		Beleid
			Lasten	Baten	Fte	Aantal	
Ruimte	Beleid				X	Projectbesluiten	Doorvertaling van omgevingsverordening en omgevingsvisie, organisatie, stadium implementatie
		Participatie	X		X	Omgevingstafels	
	Vergunning-verlening						
	Toezicht en handhaving						
Wonen en Bouwen							Uitvoeringsprogramma Wonen
Milieu	Beleid				X		Organisatie van de uitvoering, inhoud beleid, stadium implementatie
		Bodem	X				
	Vergunning-verlening			X	X	Milieuvergunningen, meldingen, MBA's	
		Bodem	X		X		
	Toezicht en handhaving				X	Inspecties, handhavingsacties	
Bodem		X		X			
Natuur	Vergunning-verlening			X		Houtopstanden (kapmeldingen)	Stadium implementatie
Water	Vergunning-verlening			X			Stadium implementatie
Algemeen		ICT	X				Aansluiting op DSO, communicatie

Het niveau van het beleidsveld betreft globaal een combinatie van meerdere Iv3-taakvelden waarbij onderdelen op die taakvelden niet door de Ow worden geraakt (zie bijlage B). Doordat registraties onvoldoende kunnen worden uitgesplitst naar relevante onderdelen voor de Ow is het niet mogelijk om financiële effecten (uitgedrukt in euro's) inzichtelijk te maken. Waar mogelijk wordt wel de fte-inzet verzameld.

Enkele onderdelen binnen beleidsvelden (bodem, participatie) worden in de monitor wel financieel in beeld gebracht. Provincies dienen hiervoor te worden geïnstrueerd om deze taken, waar veel veranderingen door de Ow worden verwacht, afzonderlijk te gaan registreren. Om de ontwikkelingen op deze taken goed te kunnen interpreteren worden ook prestatiegegevens (vergunningen, inspecties, omgevingstafels) in het kader van de monitor verzameld.

waterschappen

In onderstaand overzicht is de samenvatting van het monitoringmodel voor de waterschappen opgenomen.

Monitoringsmodel waterschappen						
Beleidsvelden	Taken	Beleidsproducten	Financieel		Prestaties	Beleed
			Lasten	Baten		
			Aantal			
Planvorming	Beleid	Eigen plannen	X		Participatietrajecten, plannen	Waterschapsverordening, Omgevingsvisie
		Plannen van derden	X	X	Plannen waarbij waterschap betrokken is	
Aanleg en onderhoud waterkeringen	Beleid	Beheersinstrumenten waterkeringen	X		Kilometer waterkeringen in legger	
Inrichting en onderhoud watersystemen	Beleid	Beheersinstrumenten watersystemen	X		Peilbesluiten, waterakkoorden, waterlopen/kunstwerken in legger	
		Baggeren van waterlopen en saneren van waterbodems	X			
		Monitoring watersystemen	X			
Aanleg en onderhoud wegen	Beleid	Beheersinstrumenten wegen	X		Kilometer wegen in beheer bij waterschap	
Inrichting en onderhoud vaarwegen en havens	Beleid	Beheersinstrumenten vaarwegen en havens	X		Kilometer vaarwegen, ha havens en kunstwerken vaarwegenbeheer in legger	
Regulering	Beleid	Beheer Keurkwartet en VTH-beleid	X			Stadium implementatie
		Regulering lozingen	X		Plannen van gemeenten waar waterschap bij betrokken is, verstrekte subsidies	
	Vergunningverlening	Vergunningen en meldingen	X	X	Omgevingsvergunningen, bezwaren, geregistreerde meldingen	Inhoud beleid legesheffing
		Adviezen vergunningen	X	X	Adviezen vergunningen andere bevoegd gezagen, adviezen Waterwet	
	Toezicht en handhaving	Toezicht	X		Inspectiebezoeken, overtredingen	
		Handhaving	X	X	Bestuurlijke strafbeschikkingen, processen verbaal	
Algemeen		ICT	X			Participatiebeleid/-verordening
		Participatie			Omgevingstafels/overleggen waar waterschap aan deelneemt	
		Projecten			Vergunningen eigen dienst, projectplannen	
		Beroep			Aangetekende beroepen tegen besluiten waterschap	

Het niveau van de beleidsvelden/-producten is vergelijkbaar met het niveau van de Waterschapsspiegel. Dit ook de bron voor de financiële kengetallen voor de taken die door de Ow worden geraakt. Uit de indeling van de beleidsproducten kan ook een verbijzondering naar beleid, vergunningverlening en toezicht en handhaving worden afgeleid. Additioneel worden de lasten van ICT geïnventariseerd.

Om de ontwikkeling van de lasten van beleidsproducten te kunnen relateren aan de Ow wordt een aantal prestatiegegevens inzichtelijk gemaakt. Dit geldt bijvoorbeeld voor plannen, omgevingsvergunningen, adviezen en inspecties. Daarnaast wordt op totaalniveau een aantal gegevens verzameld die betrekking hebben op participatie, projecten en beroep. Deze zijn nodig om in de monitor waargenomen ontwikkelingen te kunnen duiden in de context van invoeringsstadium en organisatie- en beleidskeuzes.

6 Aandachtspunten bij de implementatie

systematiek afbakening en verfijning: aanhouden beleidsvelden en taken bevoegd gezag

Het monitormodel sluit aan op de wettelijke taken en instrumenten van het bevoegd gezag. Alleen zo kan op het niveau van het bevoegd gezag worden gemeten wat de financiële effecten van de Omgevingswet en Wkb zijn.

Dat betekent dat wij adviseren vast te houden aan de indeling in beleidsvelden en taken, zoals in hoofdstuk 3 (bijlagen A-C) gepresenteerd en ook bij de nulmeting 2021 was toegepast. In de gesprekken met vertegenwoordigers van de zes typen overheidsorganisaties is deze indeling niet ter discussie gesteld door de deelnemers.

financiële kengetallen als basis voor de monitor

De basis voor de monitor bestaat uit financiële kengetallen (lasten en baten). Naast veranderingen als gevolg van de Ow en Wkb spelen er andere ontwikkelingen die van invloed zijn op de financiële kengetallen. Om te kunnen duiden in hoeverre de ontwikkeling van financiële kengetallen samenhangen met de Ow en Wkb verzamelt de monitor ook prestatie- en beleidsindicatoren.

aansluiting Iv3-data niet mogelijk

Voor gemeenten en provincies is het in de monitor niet mogelijk om aan te sluiten op Iv3-cijfers op taakveldniveau. De reden is dat enerzijds taken die door de Ow en Wkb worden geraakt niet volledige Iv3-taakvelden omvatten, maar onderdeel zijn van een breder takenpakket. Het totaalniveau van Iv3 volstaat dan niet. Dit speelt bijvoorbeeld bij het beleidsveld Ruimte bij gemeenten. Door gemeenten wordt het grootste deel van de taken verantwoord op taakveld 8.1, maar ook op andere taakvelden worden relevante taken verantwoord. Anderzijds is het voor deze monitor nodig om binnen taakvelden een onderscheid te maken naar beleid, vergunningverlening en toezicht en handhaving en naar specificaties hierbinnen. Overigens was het hierdoor ook bij de *Nulmeting Omgevingswet* niet mogelijk gebruik te maken van Iv3-gegevens.

Het lijkt te ver te voeren om voor deze monitor de Iv3-indeling aan te passen.

Voor waterschappen kan in deze monitor worden aangesloten op de indeling in de Waterschapsspiegel.

geen integraal financieel beeld bij provincies

Vanwege onvoldoende gedetailleerd inzicht in de personele lasten bij provincies is het niet mogelijk om een integraal beeld op te stellen van de financiële effecten van de Ow. Aangegeven is dat dit alleen kan met een aanzienlijke administratieve last, zoals het (her)invoeren van een tijdschrijfmethode, die Cebeon voor het doel van deze monitor disproportioneel acht. Hierdoor is een integraal beeld naar beleidsvelden (zoals ruimte, bouwen en wonen, milieu) en taken (beleid, vergunningverlening, toezicht/handhaving) niet mogelijk.

Bij gemeenten en waterschappen kan het totaalbeeld wel worden opgebouwd.

beschikbaarheid financiële kengetallen voor de monitors

Voor een groot deel van de financiële kengetallen in het beoogde monitoringmodel kunnen gegevens worden ontleend aan grootboekdata. Dit geldt met name voor de bevoegd gezagen gemeenten en waterschappen. Voor de lasten bij gemeenschappelijke regelingen, maar ook benodigde uitsplitsingen bij gemeenten,

zullen aanvullende registraties moeten worden opgebouwd. Hiervoor is het noodzakelijk dat overheden vooraf weten welke inzichten of registraties ze moeten gaan leveren ten behoeve van de monitor. Hiervoor ligt een opdracht bij de werkgroep (met name de VNG) om relevant gegevens tijdig beschikbaar te krijgen.

prestatie-indicatoren benodigd om financiële kengetallen te kunnen duiden

Alleen door ook prestatie-indicatoren te verzamelen kan de relatie worden gelegd tussen de ontwikkeling van financiële kengetallen en de Ow en Wkb. De te verzamelen prestatie-indicatoren bestaan uit (veranderingen in) formatie-gegevens, aantallen vergunningen (aangevraagd, behandeld en verleend) en diverse uitsplitsingen hierbinnen (zoals naar gevolgklassen). In de *Nulmeting Omgevingswet* was het niet nodig om gebruik te maken van prestatie-indicatoren, omdat destijds de financiële omvang in beeld gebracht moest worden van taken die door de Ow en Wkb worden geraakt. In de monitor gaat het om de veranderingen in beeld te brengen voorzover die zijn te relateren aan de invoering van de Ow en Wkb. Daarom zijn de genoemde indicatoren essentieel (*need to know*) voor deze monitor.

Deze gegevens zullen niet alleen bij het bevoegd gezag moeten worden opgevraagd, maar zullen ook door uitvoeringsorganisaties moeten worden geleverd. Zowel gemeenten als uitvoeringsorganisaties zullen aanvullende registraties moeten opzetten om deze inzichten te kunnen genereren. Bij de uitvoering van de monitor is het wenselijk scherp te letten op mogelijke dubbeltellingen. Dit risico speelt vooral als partijen los van elkaar over een onderwerp rapporteren (bijvoorbeeld gemeenten en omgevingsdiensten over het aantal vergunningen).

onderscheid Ow en Wkb

Bij gemeenten is in het monitoringsmodel onderscheid gemaakt in gevolgen van de Ow en Wkb. Binnen het beleidsveld bouwen en wonen gaat het zowel om onderscheid naar gevolgklassen binnen vergunningverlening en toezicht en handhaving. Naast financiële indicatoren betreft het ook prestatie-indicatoren (aantal vergunningen, inspecties en handhavingsacties).

soms is extra informatie beschikbaar vanuit bestaande bronnen bij organisaties

Informatie die nu niet is opgenomen in landelijke databases of grootboeken van organisaties, blijkt in sommige gevallen wel aanwezig binnen organisaties. Deze informatie zit met name in interne managementrapportages en verantwoordingsrapportages (van omgevingsdiensten) aan hun opdrachtgevers (lasten en aantallen). De aansluiting op de beoogde systematiek van de monitoring is echter niet vanzelfsprekend. De indeling naar beleidsvelden is wel herkenbaar, maar naar taken niet. Er is geen gemeenschappelijke programma- of productindeling van omgevingsdiensten, waardoor per organisatie maatwerkhandelingen zouden moeten worden verricht om cijfers toe te delen. Ook vindt verantwoording niet altijd plaats in lasten (nodig voor het financiële deel van de monitor), maar in plaats daarvan in uren en/of aantallen producten.

aanvullende afspraken nodig voor opbouwen van registraties

Voor zinvolle duiding van de gevolgen van de Omgevingswet is inzicht in de personele lasten noodzakelijk. Er dienen voldoende organisaties (per type) te zijn die data over tijdsbesteding kunnen leveren.

Als geen urenadministratie (of andere vorm van tijdschrijven) wordt ingevoerd, dient te worden nagedacht over andere vormen van verantwoording van de personele inzet. Het ontbreken van tijdschrijven is met name naar voren gebracht door provincies, GGD'en en de meeste veiligheidsregio's. Het inzicht bij gemeenten en uitvoeringsorganisaties zoals dat wordt voorgesteld in de monitor is alleen mogelijk als er aanvullende afspraken worden gemaakt over het (partieel) registreren van tijdsbestedingen (uitvoeringsorganisaties) of het creëren van randvoorwaarden om tijdsbestedingen te kunnen inschatten (gemeenten). In beide gevallen ligt deze taak bij de VNG.

Als wel de tijdsbesteding wordt geadmistreerd (in het algemeen bij gemeenten, waterschappen, omgevingsdiensten, enkele veiligheidsregio's), maar de categorieën niet aansluiten op de te meten financiële kengetallen, kan worden onderzocht hoe de data geschikt kunnen worden gemaakt voor de monitor. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan het toevoegen van kenmerken aan het systeem, waardoor lastenposten kunnen worden verzameld op het niveau van de te monitoren kenmerken. Daartoe hoeven producten niet te wijzigen, maar komt er een extra kenmerk(en) bij. Afstemming binnen en tussen koepels, gemeenschappelijk belang en het zo beperkt mogelijk houden van extra inspanningen zijn sleutelwoorden hierbij.

Uit de groepsgesprekken is naar voren gekomen dat inzicht in de lastenontwikkeling en in prestatie-indicatoren ook door organisaties zelf zinvol wordt geacht. Dit kan worden gebruikt voor eigen managementinformatie, aanpassing van producttarieven en voor de afspraken tussen uitvoeringsdiensten en bevoegd gezagen. Dat betekent dat er, onder voorwaarden van goede inbedding (proces) en beperkte administratieve belasting, er in principe draagvlak is bij organisaties om aanpassingen in de administratieve systemen door te voeren.

leverancier monitoringsinformatie

In de bijlagen D-F is aangegeven bij welke organisaties de benodigde gegevens worden geregistreerd. De monitor dient inzichten te verschaffen op het niveau van het bevoegd gezag. Het ligt daarom voor de hand om de uitvraag ook in te steken op het niveau van de bevoegd gezagen. Dit betekent dat gemeenten verantwoordelijk worden voor de benodigde gegevens die afkomstig zijn van uitvoeringsorganisaties. Omgevingsdiensten, veiligheidsregio's en GGD'en zullen de benodigde informatie moeten aanleveren bij het bevoegd gezag.

bewaken consistentie en validatie

Om de consistentie van de kwaliteit van de data te bewaken adviseert Cebeon een aantal maatregelen te nemen:

- werken met formats waarin de gegevens moeten worden ingevuld en deze eventueel meerjarig aan te passen aan nieuwe inzichten;
- plausibiliteitstoetsen inbouwen, zoals het werken met verhoudingsgetallen (bijvoorbeeld de lasten per vergunning), checks op dubbeltellingen (bijvoorbeeld als een deel van de lasten door gemeenschappelijke regelingen wordt gemaakt);
- onderlinge vergelijking, zowel tussen overheidsentiteiten en in de tijd;
- zoveel mogelijk gebruik maken van centrale registraties (CBS, DSO) ter validatie van algemene ontwikkelingen;
- toelichtingen van de leverancier van de gegevens.

sturingsmogelijkheden voor verschillende overheden

De monitor levert informatie en inzichten op die, naast de doelstellingen waarvoor de monitor wordt ontwikkeld (zie paragraaf 2.1), tevens bruikbaar zijn voor andere doeleinden. Het gaat dan zowel om inzichten voor individuele deelnemers van de monitor (financieel, beleidsmatig, organisatorisch) als landelijke beelden.

overige onderwerpen: reserves, overige baten, ICT, overheid als initiatiefnemer

Er is geen aanleiding gevonden om **reservemutaties** te betrekken in de monitoring, omdat voor de te monitoren taken bij geen van de geraadpleegde organisaties substantiële reserveringen plaatsvinden.

Het apart in beeld brengen van **baten uit kostenverhaal** (facilitair grondbeleid) bij gemeenten heeft wel toegevoegde waarde, omdat effecten van de Omgevingswet worden verwacht. De traceerbaarheid van deze baten in grootboeken is echter zo wisselend, dat hieruit geen betrouwbaar beeld kan worden afgeleid. Er is geen aanleiding gevonden **nog andere baten** dan legesbaten apart in beeld te brengen in de monitor, omdat deze niet substantieel zijn.

Het apart in beeld brengen van **ICT-lasten** wordt door organisaties zinvol gevonden, omdat hierin veranderingen worden verwacht. ICT-lasten zijn slechts deels, en per individuele organisatie verschillend, herleidbaar tot de te monitoren taken, en vallen deels in de algemene overhead. Directe ICT-lasten zijn beter in beeld dan het geheel aan ICT-lasten ten behoeve van Ow-taken. Voorgesteld wordt om onderdelen van ICT-lasten te monitoren en voor het geheel van ICT-lasten een duiding te ontleen aan prestatie-kenmerken.

De overheid zal ook in haar rol **initiatiefnemer** worden geraakt door de Omgevingswet en Wkb (voor zover bouwactiviteiten vallend onder de Wkb worden ontplooid). De lasten die de overheden vanuit deze rol maken liggen op diverse beleidsterreinen (infrastructuur, eigen gebouwen,). De lasten zijn opgenomen in (investerings-)projecten en fluctueren tussen jaren. Jaarlijkse landelijke monitoring van deze lasten wordt om deze redenen niet uitvoerbaar geacht. Een andere benaderingswijze van het in beeld brengen van effecten, bijvoorbeeld door casestudies, ligt hier meer voor de hand.

Bijlagen

A Taakafbakening gemeenten

Tabel A.1: Verfijnde afbakening Omgevingswet- en Wkb-gerelateerde taken van gemeenten o.b.v. financiële gegevens

Taakveld	Detaillering taken	Activiteit		
		Beleid	Vergunningverlening	Toezicht & Handhaving
Ruimtelijke ordening				
8.1 Ruimte en leefomgeving	Ruimtelijke plannen (BP, Beheersverordening, Wijzigingsplan, Structuurplan, Structuurvisie, beeldkwaliteitsplan, e.d.)	X		
8.1 Ruimte en leefomgeving	Faciliterend grondbeleid: voorzieningen in openbare ruimte, aanleggen nutsvoorz, (opstellen BP)	X		
8.1 Ruimte en leefomgeving	Ruimtelijke registraties (BRO, BGT, e.d.)			X
1.2 Openbare orde en veiligheid	Opstellen APV, bijzondere wetten: drank-/horecawet, speelautomaten, bordelen, wapen en munitie. Evenementenvergunning.	X	X	X
2.1 Verkeer en vervoer	Verkeersbeleid, verkeerscirculatieplan	X		
2.1 Verkeer en vervoer	Reguleren openbare ruimte: vergunningen voor het tijdelijk plaatsen van voorwerpen op de openbare weg (Wior-vergunning), kabels en leidingen, kunst in de openbare ruimte (Kior), uitritvergunning		X	
2.2 Parkeren	Parkeerbeleid: parkeerzone, ontheffingen en vergunningen	X		
2.3 Recreatieve havens	Beleid, vergunningen/leges.	X	X	
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Regelen straathandel, markten, veemarkten	X		
5.5 Cultureel erfgoed	Beschermde stads- en dorpsgezichten en overige objecten met historische waarde in de publieke ruimte; het (digitaal) zichtbaar maken van cultuurhistorische waarden	X		
7.2 Riolering	Gemeentelijk rioleringsplan (GRP), gemeentelijk waterplan, beleid watertaken, verordening	X		
Wonen en bouwen				
8.3 Wonen en bouwen	Vergunningverlening omgevingsvergunning: bouwvergunning, sloopvergunning, kapvergunning, aanlegvergunning, afwijkvergunningen bestemmingsplan, monumentenvergunning. Bezwaar en beroep. Leges omgevingsvergunning. Meldingen bouw.		X	
8.3 Wonen en bouwen	Toezicht en handhaving: omgevingsvergunningen; niet-gemelde activiteiten; welstand(scommissie)			X
8.3 Wonen en bouwen	Stedelijke vernieuwing, gebiedsgerichte aanpak woningvoorraad, woonomgeving en voorzieningen, herstructurering, krimp, gebiedsontwikkeling, particulier opdrachtgeverschap, projectmanagementbureau.	X		
Grondexploitatie**				

Taakveld	Detailtering taken	Activiteit		
		Beleid	Vergunningverlening	Toezicht & Handhaving
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Grondexploitatie bedrijventerreinen, ontwikkeling en onderhoud van bedrijfslocaties en (her)ontwikkeling van bedrijfspanden, herstructurering en verduurzaming bedrijfslocaties, investeringen in winkelgebieden en winkelstrips, werkzaamheden t.b.v. land- en tuinbouwgronden, ontzandingen	X		
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	Grondverwerving, bouw- en woonrijp maken; bovenwijkse voorzieningen t.b.v. de bouwgrondcomplexen; verkoop van bouwrijpe gronden; onschadelijk maken en verwijderen van explosieven.	X		
Milieubeheer				
7.4 Milieubeheer	Vergunningverlening omgevingsvergunningen milieu, vergunningen voor indirecte lozingen, melding veranderen inrichting of van de werking daarvan, mijnbouw- milieuvergunningen.		X	
7.4 Milieubeheer	Toezicht en handhaving omgevingsvergunningen milieu: controles, boetes, dwangsommen, klachten, reinigings-/milieupolitie			X
7.4 Milieubeheer	Externe veiligheid*	X		
7.4 Milieubeheer	Milieueffectrapportages (mer)*	X		
7.4 Milieubeheer	Bodem*	X		
7.4 Milieubeheer	Luchtqualiteit*	X		
7.4 Milieubeheer	Geluidshinder*	X		
7.4 Milieubeheer	Duurzaamheid, klimaat, energie	X		
7.4 Milieubeheer	Algemeen milieubeleid, voorlichting, e.d.	X		
* T.b.v. beleid, plannen. Vergunningen: zie regels V en TH.				
** In de Aanvullingswet Grondeigendom is grondexploitatie geregeld. Grondexploitatie valt derhalve binnen de afbakening van Omgevingswetgerelateerde taken.				

B Taakafbakening provincies

Tabel B.1: Verfijnde afbakening Omgevingswetgerelateerde taken van provincies o.b.v. financiële gegevens

Taakveld	Detailtering taken	Activiteit: apart onderscheiden		
		Beleid	Vergunningverlening	Toezicht & Handhaving
Water				
3.2	Kwantiteit oppervlaktewater	beleid (opgenomen in provinciale verordening of aparte verordening)	X	
3.2	Kwantiteit oppervlaktewater	vergunningen oppervlaktewater		X
3.2	Kwantiteit oppervlaktewater	T en H oppervlaktewater		X
3.3	Kwantiteit grondwater	beleid (opgenomen in provinciale verordening of aparte verordening)	X	
3.3	Kwantiteit grondwater	vergunningen grondwater		X
3.3	Kwantiteit grondwater	T en H grondwater		X
3.4	Kwaliteit oppervlaktewater	vergunningen		X
3.5	Kwaliteit grondwater	onderzoek	X	
3.5	Kwaliteit grondwater	vergunningen		X
3.5	Kwaliteit grondwater	monitoring		X
3.9	Water, overige baten en lasten	hierbinnen (deel): waterplan	X	
Milieu				
4.1	Bodembescherming*	beleid	X	
4.1	Bodembescherming	vergunningen (WBB)		X
4.1	Bodembescherming	toezicht en handhaving WBB		X
4.2	Luchtverontreiniging	beleid luchtkwaliteit	X	
4.3	Geluidhinder	beleid geluid	X	
4.4	Vergunningverlening en handhaving	Wm en Wabo (incl. externe veiligheid)-vergunningverlening		X
4.4	Vergunningverlening en handhaving	Wm en Wabo (incl. externe veiligheid) -toezicht en handhaving		X
4.5	Ontgroning	ontgrondingenverordening	X	
4.5	Ontgroning	vergunningen ontgrondingen		X
4.5	Ontgroning	handhaving		X
4.6	Duurzaamheid*	beleid	X	
4.9	Milieu, overige baten en lasten	hierbinnen milieubeleidsplan, milieuverordening, beleid	X	
Natuur				
5.1	Natuurontwikkeling*	hierbinnen: alleen beleid	X	
5.2	Beheer natuurgebieden*	natuurbeleidsplan, natuurbeheerplannen; PAS, beschermende maatregelen; beleid agrarisch natuurbeheer; landschapsverordening. Adviezen voor RO-plannen*	X	
5.2	Beheer natuurgebieden	vergunningen/ontheffingen natuur (Wnb), adviezen en instemmingsbesluiten natuur voor Wabo-vergunningen		X
5.2	Beheer natuurgebieden	T en H natuur en landschap		X
5.3	Beheer flora en fauna	beleid F&F, advies F&F voor RO-plannen	X	

Taakveld	Detailering taken	Activiteit: apart onderscheiden		
		Beleid	Vergunning-verlening	Toezicht & Handhaving
5.3	Beheer flora en fauna		X	
5.3	Beheer flora en fauna			X
5.9	Natuur, overig	X		
Ruimte (incl. Verkeer, Economie, deel Cultuur)				
2.9	Verkeer en vervoer, overige baten en lasten	X		
6.1	Agrarische aangelegenheden	X		
6.4	Recreatie en toerisme	X		
7.1	Cultuur	X		
8.1	Ruimte en leefomgeving	X		
8.2	Volkshuisvesting	X		
8.3	Stedelijke vernieuwing	X		
8.9	Ruimte, overige baten en lasten	X		
* uitvoering van projecten wordt niet meegenomen.				

C Taakafbakening waterschappen




Tabel C.1: Verfijnde afbakening Omgevingswetgerelateerde taken van waterschappen* o.b.v. financiële gegevens

Beleidsproduct	Onderscheid binnen beleidsproduct	Activiteit			
		Beleid	Vergunningverlening	Toezicht & Handhaving	
Planvorming					
1 Eigen plannen	1.1	Beheersplan waterkeringen	X		
	1.2	Waterbeheersplan	X		
	1.3	Beheersplan wegenbeheer	X		
	1.4	Beheersplan vaarwegenbeheer	X		
	1.5	Thema- en gebiedsgerichte plannen	X		
	1.6	Plannen afvalwaterketenbeleid	X		
	1.7	Calamiteitenplannen	X		
2 Plannen van derden	2.1	Plannen van derden	X		
Aanleg en onderhoud waterkeringen					
3 Beheersinstrumenten waterkeringen	3.1	Legger waterkeringen (alleen beleid, geen projectuitvoering)	X		
Inrichting en onderhoud watersystemen					
6 Beheersinstrumenten watersystemen	6.1	Peilbesluiten	X		
	6.2	Waterakkoorden	X		
	6.3	Legger waterlopen en kunstwerken	X		
8 Baggeren van waterlopen en saneren van waterbodems	8.1	Baggerprogramma (alleen beleid, geen projectuitvoering)	X		
11 Monitoring watersystemen	11.1	Monitoring waterkwantiteit	X		
	11.2	Monitoring waterkwaliteit	X		
	11.3	Monitoring grondwater	X		
Aanleg en onderhoud wegen					
16 Beheersinstrumenten wegen	16.1	Legger wegen, kunstwerken en wegsloten	X		
Inrichting en onderhoud vaarwegen en havens					
19 Beheersinstrumenten vaarwegen en havens	19.1	Legger vaarwegen, kunstwerken en havens	X		
Regulering					
22 Beheer Keurkwartet en VTH-beleid	22.1	Beheer Keurkwartet en VTH-beleid	X		
23 Vergunningen en meldingen	23.1	Vergunningen		X	
	23.2	Meldingen		X	
24 Adviezen vergunningen	24.1	Wabo-adviezen		X	
	24.2	Adviezen Waterwet aan andere waterbeheerders		X	
25 Toezicht	25.1	Toezicht			X
26 Handhaving	26.1	Bestuursrechtelijke handhaving			X
	26.2	Strafrechtelijke handhaving			X
27 Regulering lozingen	27.1	Rioleringsplannen (advisering gemeenten)	X		




<i>Beleidsproduct</i>	<i>Onderscheid binnen beleidsproduct</i>	<i>Activiteit</i>		
		<i>Beleid</i>	<i>Vergun- ning- verlening</i>	<i>Toezicht & Handha- ving</i>
	27.3 Stimulering derden aanpak diffuse emissies	X		
* Voor alle beheerproducten in de tabel geldt dat beleid en VTH worden meegenomen. Uitvoering van projecten wordt eruit gefilterd.				

D Monitormodel: kengetallen en indicatoren gemeenten

In onderstaande tabellen zijn de indicatoren opgenomen voor de monitor op gemeenteniveau. Voor gemeenten, omgevingsdiensten (OD), veiligheidsregio's (VR) en GGD is aangegeven of de indicatoren momenteel al aanwezig zijn in registraties, nu wel beschikbaar zijn maar nog niet eenduidig worden geregistreerd of waarvoor nog registraties moeten worden opgezet:



































 aanwezig in registraties
 gegevens beschikbaar, eenduidige registratie nodig
 gegevens opbouwen in registraties

financiële kengetallen

Daar waar financiële kengetallen zijn aangemerkt met  zijn de gegevens beschikbaar in het grootboek van de financiële administratie. Daar waar financiële kengetallen met een  of  zijn aangegeven zullen nadere detailleringen dienen te worden gemaakt op basis van informatie uit het grootboek. Bij OD's gaat het vooral om het meer eenduidig maken van bestaande registraties en bij VR en GGD om het creëren van inzicht dat er nu niet is.

De indicatoren die nodig zijn om binnen totalen het effect van de Wkb in beeld te brengen zijn afzonderlijk aangegeven. Andere indicatoren zijn benodigd om het effect van de Omgevingswet inzichtelijk te maken.

Wkb

Niveau 1		Niveau 2 (uitsplitsing)		Aanwezig in registraties of in op te bouwen registraties			
L = Lasten; B = Baten				Gem	OD	VR	GGD
Ruimte (inclusief aspecten gezondheid en veiligheid)							
L Beleid (visies, plannen, beleid)							
L Vergunningverlening RO / afwijkvergunning							
B Vergunningverlening: leges RO							
L Toezicht en handhaving							
Aanvullende verkenning	B Baten facilitair grondbeleid apart onderscheiden (uit anterieure/posterieure overeenkomst, exploitatieheffing)?						
Wonen en Bouwen							
L Beleid bouwen							
L Vergunningverlening							
	Ruimtelijke bouwvergunningen / technische bouwvergunningen / Overige omgevingsvergunningen (niet milieu)						
Binnen ruimtelijke bouwvergunningen:							
	Vergunningen / meldingen						
	Wkb Gevolgklasse 0 / 1a / 1b / 2 / 3						
Binnen technische bouwvergunningen:							
	Vergunningen / meldingen						
	Wkb Gevolgklasse 1a / 1b / 2 / 3						
B Vergunningverlening: leges							
L Toezicht en handhaving							

Niveau 1	Niveau 2 (uitsplitsing)	Aanwezig in registraties of in op te bouwen registraties			
		Gem	OD	VR	GGD
L = Lasten; B = Baten					
	Bouwtoezicht & -handhaving ruimtelijke bouwvergunningen/ technische bouwvergunningen / Overige Omgevingsvergunningen (niet milieu)	😊			
	Binnen bouwtoezicht & -hhav ruimtelijke bouwvergunningen:				
	Toezicht onder leges en niet onder leges	😐	😐	😞	
Wkb	Gevolklasse 0 / 1a / 1b / 2 / 3	😐	😞	😞	
	Binnen bouwtoezicht & -hhav technische bouwvergunningen:				
	Toezicht onder leges en niet onder leges	😐	😐	😞	
Wkb	Gevolklasse 1a / 1b / 2 / 3	😐	😞	😞	
Milieu (incl. aspecten gezondheid en veiligheid)					
L Beleid		😊	😐		
	Bodem / Geluid / Externe Veiligheid / Overig	😊	😞		
L Vergunningverlening			😐	😞	😐
B Vergunningverlening: leges		😊			
L Toezicht en handhaving			😐	😞	
B/L Grondexploitatie	Beleid	😊			
ICT binnen bovengenoemde taken	Totaal (doorbelasting)	😊	😊	😊	
	DSO-bijdrage	😊	😊	😞	
	Licentiekosten	😊	😊	😊	
	Functioneel beheer	😞	😞	😞	
	Applicatiebeheer	😞	😞	😞	
	Regelbeheer	😞	😞	😞	

prestatie-indicatoren

De personeelsformatie (fte) is afkomstig van een formatie-overzicht. Voor veranderingen in de capaciteit zullen gemeenten en uitvoeringsorganisaties aanvullend inzichten moeten gaan verzamelen. Voor de overige prestatie-indicatoren geldt dat deze afkomstig dienen te komen uit bestaande of nieuwe registraties, tenzij deze landelijk beschikbaar komen in de DSO (aangegeven met *). Afhankelijk van de gekozen taakverdeling tussen bevoegd gezag en uitvoeringsorganisaties zullen ook omgevingsdiensten, veiligheidsregio's en GGD informatie moeten aanleveren.

Beleidsveld en taak	Indicator	Aanwezig in registraties of in op te bouwen registraties			
		Gem	OD	VR	GGD
Ruimte					
Beleid (visies, plannen, beleid)	Personeelsformatie (fte)	😊	😐	😐	😐
	Verandering capaciteit door ICT-gedreven procesverbeteringen	😐	😐	😐	😐
	Verandering capaciteit door mutatie aantal planwijzigingen, vereenvoudiging plannen of andere regels (deregulering)	😐	😐	😐	😐

Beleidsveld en taak	Indicator	Aanwezig in registraties of in op te bouwen registraties			
		Gem	OD	VR	GGD
	Verandering capaciteit door intensivering (interbestuurlijke) omgevingstafels	☹	☹	☹	☹
	Verandering capaciteit voor faciliteren participatie	☹	☹	☹	☹
	# Planwijzigingen en verandering als gevolg regels Omgevingswet	☹			
	# Vooroverleggen met initiatiefnemers	☹			
	# Participatietrajecten	☹			
Vergunningverlening RO / afwijkvergunning	Personeelsformatie (fte)	☺	☹	☹	
	Verandering capaciteit door ICT-gedreven procesverbeteringen	☹	☹	☹	
	Verandering capaciteit door mutatie aantal planwijzigingen, vereenvoudiging plannen of andere regels (deregulering)	☹	☹	☹	
	# Vergunningen* en verandering als gevolg regels Omgevingswet	☺			
Toezicht en handhaving	Personeelsformatie (fte)	☺	☹		
	Verandering capaciteit door ICT-gedreven procesverbeteringen	☹	☹		
	Verandering capaciteit als gevolg van andere aanpak (deregulering)	☹	☹		
Vergunningverlening RO / afwijkvergunning	# Afwijkvergunningen	☺			
Wonen en Bouwen					
Beleid bouwen	Personeelsformatie (fte)	☺	☹	☹	
	Verandering capaciteit door ICT-gedreven procesverbeteringen	☹	☹	☹	
	Verandering capaciteit door mutatie aantal planwijzigingen, vereenvoudiging plannen of andere regels (deregulering)	☹	☹	☹	
	Verandering capaciteit door intensivering (interbestuurlijke) omgevingstafels	☹	☹	☹	
	Verandering capaciteit voor faciliteren participatie	☹	☹	☹	
	# Planwijzigingen en verandering als gevolg regels Omgevingswet	☹			
	# Vooroverleggen met initiatiefnemers	☹			
	# Participatietrajecten	☹			
Vergunningverlening	Personeelsformatie (fte)	☺	☹	☹	
	Verandering capaciteit door ICT-gedreven procesverbeteringen	☹	☹	☹	
	Verandering capaciteit door mutatie aantal vergunningen, vereenvoudiging plannen of andere regels (deregulering)	☹	☹	☹	
	Verandering capaciteit als gevolg van wegvallende bouwtechnische toets gevolgklassen t.o.v. t-1	☹	☹	☹	
Toezicht en handhaving	Personeelsformatie (fte)	☺	☹		
	Verandering capaciteit door ICT-gedreven procesverbeteringen	☹	☹		
	Verandering capaciteit als gevolg van andere aanpak (deregulering)	☹	☹		
	Verandering capaciteit als gevolg van behandelen en registreren van meldingen	☹	☹		
	Verandering capaciteit ruimtelijk toezicht en bouwtechnisch toezicht van wegvallen gevolgklassen t.o.v. t-1	☹	☹		
	Verandering capaciteit voor bezwaar en beroep	☹	☹		

Beleidsveld en taak	Indicator	Aanwezig in registraties of in op te bouwen registraties			
		Gem	OD	VR	GGD
	Verandering capaciteit opvolgen handhavingssignalen als gevolg van verandering toezicht	☹	☹		
Vergunningverlening	# Bouwvergunningen (aangevraagd* / behandeld / verleend)	☺			
	# Bouwvergunningen (ruimtelijke bouwvergunningen / technische bouwvergunningen)	☹			
	# Bouwvergunningen (bouwtechnische vergunningen / OPA-vergunningen)	☹			
Wkb	# Bouwvergunningen per gevolgklasse, uitgesplitst voor ruimtelijke en technische (bouw)vergunningen (0 / 1a / 1b / 2 en 3)	☹	☹		
	# Overige omgevingsvergunningen (niet milieu) (aangevraagd* / behandeld / verleend)	☺			
	# Bouwmeldingen (meldingsplicht)*, uitgesplitst naar ruimtelijke initiatieven en technische initiatieven	☺			
Toezicht en handhaving	# Inspecties bouw (ruimtelijke bouwvergunningen / technische bouwvergunningen)	☹			
Wkb	# Inspecties bouw, uitgesplitst naar ruimtelijke bouwvergunningen / technische bouwvergunningen, naar gevolgklassen 0 / 1a / 1b / 2 / 3	☹			
	# Inspecties bouw, uitgesplitst naar ruimtelijke bouwvergunningen / technische bouwvergunningen, naar vergunningen en meldingen	☹			
	# Onderhanden dossiers (ruimtelijke bouwvergunningen / technische bouwvergunningen)	☹			
	# Handhavingsacties bouw (ruimtelijke bouwvergunningen / technische bouwvergunningen)	☹			
Wkb	# Handhavingsacties Ow / Wkb	☺			
Milieu					
Beleid	Personeelsformatie (fte)	☺	☹		
	Verandering capaciteit door ICT-gedreven procesverbeteringen	☹	☹		
	Verandering capaciteit als gevolg van andere aanpak (deregulering)	☹	☹		
	Verandering capaciteit als gevolg van bodemtaken		☹		
	Verandering capaciteit als gevolg van geluidtaken		☹		
	Verandering capaciteit als gevolg van EV-taken		☹		
	# Plannen en verandering als gevolg regels Omgevingswet	☹	☹		
Vergunningverlening	Personeelsformatie (fte)		☹	☹	☹
	Verandering capaciteit door ICT-gedreven procesverbeteringen		☹	☹	
	Verandering capaciteit als gevolg door overstap naar MBA's		☹	☹	
	# Vergunningen en verandering als gevolg van Omgevingswet		☹		
Toezicht en handhaving	Personeelsformatie (fte)		☹	☹	
	Verandering capaciteit door ICT-gedreven procesverbeteringen		☹	☹	
	Verandering capaciteit als gevolg van andere aanpak (deregulering)		☹	☹	
Vergunningverlening	# milieuvergunningen (aangevraagd / behandeld / verleend)		☹		
	# onderverdeling milieuvergunningen: milieuneutraal veranderen / milieutoets		☹		
	# meldingen (meldingsplicht)*		☺		

Beleidsveld en taak	Indicator	Aanwezig in registraties of in op te bouwen registraties			
		Gem	OD	VR	GGD
	# MBA's (milieubelastende activiteiten)		☹		
Toezicht en handhaving	# Inspecties		☹		
	# Handhavingsacties		☹		

beleidsindicatoren

De beleidsindicatoren zijn afkomstig uit beleidsinformatie van gemeenten, zoals rapportages over de voortgang van de invoering van de Ow en Wkb en uitvoeringsprogramma's.

Beleidsveld en taak	Indicator	Aanwezig in registraties of in op te bouwen registraties			
		Gem	OD	VR	GGD
Ruimte					
Organisatie van de uitvoering	Uitbesteding? j/n	☺			
	<i>Indien ja:</i> OD / Particulier bureau / Andere gemeente / Anders	☺			
Inhoud beleid	<i>Invulling decentrale beleidsruimte:</i> Bruidsschat / Ruimere regels (o.a. vergunningvrij) / Striktere regels	☺			
	Beleid aanpassen omgevingsplan: eens per 5 jaar of doorlopend	☺			
Stadium implementatie Owet	Omgevingsvisie? j/n	☺			
	Omgevingsplan? j/n	☺			
	Bruidsschat of lokale regels vastgesteld?	☺			
	Projectteam/projectleider invoering Owet? j/n	☺			
Bekostiging voortraject	Worden de lasten van het voortraject uit leges bekostigd?	☺			
	Streven kostendekkendheid: ...%	☹			
Wonen en Bouwen					
Organisatie van de uitvoering	Bouwtaken uitbesteed aan OD? j/n	☺			
Inhoud beleid	<i>Beleid onder Wkb: steekproeven toezicht, risico's en wel/geen inhoudelijke toetsing.</i>	☺			
Bekostiging voortraject	Worden de lasten van het voortraject uit leges bekostigd?	☺			
	Streven kostendekkendheid: ...%	☹			
Milieu					
Organisatie van de uitvoering	Meer dan BTP (basistakenpakket) uitbesteed aan OD? j/n	☺			
Inhoud beleid	<i>Invulling decentrale beleidsruimte:</i> Bruidsschat / Ruimere regels (o.a. vergunningvrij) / Striktere regels	☺			
	Regionale afspraken regels en toezicht (OD-regio)? j/n	☺			
	Milieuleges ingevoerd? j/n	☺			
	<i>Indien ja:</i> Streven kostendekkendheid: ...%	☺			

Beleidsveld en taak	Indicator	Aanwezig in registraties of in op te bouwen registraties			
		Gem	OD	VR	GGD
Stadium im- plementatie Owet	Actieplan Geluid? j/n	☺			
	Bruidschat of lokale regels vastgesteld?	☺			
Grondex- ploitatie	Bijzonderheden per jaar (schommelingen duiden)	☺			

E Monitormodel: kengetallen en indicatoren provincies

In onderstaande tabellen zijn de indicatoren opgenomen voor de monitor op provinciaal niveau. Voor provincies en omgevingsdiensten (OD) is aangegeven of de indicatoren momenteel al aanwezig zijn in registraties, nu wel beschikbaar zijn maar nog niet eenduidig worden geregistreerd of waarvoor nog registraties moeten worden opgezet:

😊	aanwezig in registraties
😐	gegevens beschikbaar, eenduidige registratie nodig
😞	gegevens opbouwen in registraties
	Gegevens momenteel niet in de monitor opneembaar

financiële kengetallen

Daar waar financiële kengetallen zijn aangemerkt met 😊 zijn de gegevens beschikbaar in het grootboek van de financiële administratie. Daar waar financiële kengetallen met een 😐 of 😞 zijn aangegeven zullen nadere detailleringen dienen te worden gemaakt op basis van informatie uit het grootboek. Bij OD's gaat het vooral om het meer eenduidig maken van bestaande registraties en bij provincies om het creëren van inzicht dat er nu niet is.

Niveau 1	Niveau 2 (uitsplitsing)	Aanwezig in registraties of in op te bouwen registraties	
		Provincie	OD
<i>L = Lasten; B = Batens</i>			
Ruimte			
L Beleid (visie, verordening, beleid)			
	Omgevingstafels en participatietrajecten	😞	😞
Wonen en Bouwen			
L Beleid bouwen			
L Vergunningverlening bouwen			
B Vergunningverlening bouwen: leges			
L Toezicht en handhaving bouwen			
Milieu			
L Beleid			
	Bodemtaken		😐
L Vergunningverlening			
	Bodemtaken		😐
B Vergunningverlening: leges		😊	
L Toezicht en handhaving			
	Bodemtaken		😐
Natuur			
L Beleid			
L Vergunningverlening			
B Vergunningverlening: leges		😊	

Niveau 1	Niveau 2 (uitsplitsing)	Aanwezig in registraties of in op te bouwen registraties	
		Provincie	OD
<i>L = Lasten; B = Baten</i>			
L Toezicht en handhaving			
Water			
L Beleid			
L Vergunningverlening			
B Vergunningverlening: leges		😊	
L Toezicht en handhaving			
ICT binnen bovengenoemde taken	Totaal (doorbelasting)	😊	😊
	DSO-bijdrage	😊	😊
	Licentiekosten	😊	😊

prestatie-indicatoren

De personeelsformatie (fte) is afkomstig van een formatie-overzicht. Voor de capaciteit verbonden met specifieke veranderingen zullen provincies en omgevingsdiensten aanvullend inzichten moeten gaan verzamelen. Voor de overige prestatie-indicatoren geldt dat deze afkomstig dienen te komen uit bestaande of nieuwe registraties, tenzij deze landelijk beschikbaar komen in de DSO (aangegeven met *).

Beleidsveld en taak	Indicator	Aanwezig in registraties of in op te bouwen registraties	
		Provincie	OD
Ruimte			
Beleid (visie, verordening, beleid)	Personeelsformatie (fte)	😊	😊
	Omgevingstafels en participatietrajecten	😞	😞
	Doorvertaling van omgevingsverordening en omgevingsvisie op processen	😞	😞
	# projectbesluiten*	😊	
Milieu			
Vergunningverlening	Personeelsformatie (fte)		😊
	Bodemtaken		😊
Toezicht en handhaving	Personeelsformatie (fte)		😊
	Bodemtaken		😊
Vergunningverlening	# milieuvergunningen (aangevraagd / behandeld / verleend)	😊	😊
	# onderverdeling milieuvergunningen: milieuneutraal veranderen / milieutoets	😊	😊
	# meldingen (meldingsplicht)*	😊	😊
	# MBA's (milieubelastende activiteiten)		😞
Toezicht en handhaving	# Inspecties	😊	😊
	# Handhavingsacties	😊	😊
Natuur			
	# Houtopstanden (kapmeldingen)*	😊	

beleidsindicatoren

De beleidsindicatoren zijn afkomstig uit beleidsinformatie van provincies, zoals rapportages over de voortgang van de invoering van de Ow en Wkb en uitvoeringsprogramma's.

Beleidsveld en taak	Indicator	Aanwezig in registraties of in op te bouwen registraties	
		Provincie	OD
Ruimte			
Organisatie van de uitvoering	Uitbesteding? j/n	😊	
	Indien ja: OD / Particulier bureau / Anders	😊	
Stadium implementatie Owet	Omgevingsvisie? j/n	😊	
	Omgevingsverordening? j/n	😊	
	Projectteam/projectleider invoering Owet? j/n	😊	
Wonen en Bouwen			
	Uitvoeringsprogramma Wonen vastgesteld	😊	
Milieu			
Organisatie van de uitvoering	Meer dan BTP (basistakenpakket) uitbesteed aan OD? j/n	😊	
Inhoud beleid	Regionale afspraken regels en toezicht (OD-regio)? j/n	😊	
	Milieuleges ingevoerd? j/n	😊	
	Indien ja: Streven kostendekkendheid: ...%		
Stadium implementatie Owet	Actieplan Geluid? j/n	😊	
	Bodemtaken overgedragen? j/n	😊	
Natuur			
Stadium implementatie Owet	Beheerplan N2000? j/n	😊	
	InformatieKaart Natuur (IKN)	😞	
Water			
Stadium implementatie Owet	Regionaal waterprogramma? j/n	😊	
ICT			
	Aansluiting op DSO; Toepasbare regelsoftware; annotatiesoftware, zaaksysteem; Communicatie: Aangesloten op IPLO KCC kennisbank	😊	





















F Monitormodel: kengetallen en indicatoren waterschappen

In onderstaande tabellen zijn de indicatoren opgenomen voor de monitor voor waterschappen. Voor waterschappen is aangegeven of de indicatoren momenteel al aanwezig zijn in registraties, nu wel beschikbaar zijn maar nog niet eenduidig worden geregistreerd of waarvoor nog registraties moeten worden opgezet:

 aanwezig in registraties
 gegevens beschikbaar, eenduidige registratie nodig
 gegevens opbouwen in registraties

financiële kengetallen (netto-lasten)

Financiële kengetallen zijn gegevens die beschikbaar zijn in Waves (niveau beleidsproduct) of het grootboek van de financiële administratie (niveau beheerproducten).

Beleidsproduct	Beheerproduct (alleen beleid en VTH; geen uitvoering projecten)	Aanwezig in registraties of in op te bouwen registraties
Planvorming		
1 Eigen plannen		
	1.1 Beheersplan waterkeringen	
	1.2 Waterbeheersplan	
	1.3 Beheersplan wegenbeheer	
	1.4 Beheersplan vaarwegenbeheer	
	1.5 Thema- en gebiedsgerichte plannen	
	1.6 Plannen afvalwaterketenbeleid	
	1.7 Calamiteitenplannen	
2 Plannen van derden	2.1 Plannen van derden	
Aanleg en onderhoud waterkeringen		
3 Beheersinstrumenten waterkeringen	3.1 Legger waterkeringen	
Inrichting en onderhoud watersystemen		
6 Beheersinstrumenten watersystemen	(exclusief 6.4 Beheerregister)	
	6.1 Peilbesluiten	
	6.2 Waterakkoorden	
	6.3 Legger waterlopen en kunstwerken	
8 Baggeren van waterlopen en saneren van waterbodems	(uitsluitend deel van 8.1)	
	8.1 Baggerprogramma	
11 Monitoring watersystemen		
	11.1 Monitoring waterkwantiteit	
	11.2 Monitoring waterkwaliteit	
	11.3 Monitoring grondwater	
Aanleg en onderhoud wegen		
16 Beheersinstrumenten wegen	(uitsluitend 16.1)	
	16.1 Legger wegen, kunstwerken en wegsloten	

Beleidsproduct	Beheerproduct (alleen beleid en VTH; geen uitvoering projecten)	Aanwezig in registraties of in op te bouwen registraties
Inrichting en onderhoud vaarwegen en havens		
19	Beheersinstrumenten vaarwegen en havens (uitsluitend 19.1)	
	19.1 Legger vaarwegen, kunstwerken en havens	😊
Regulering		
22	Beheer Keurkwartet en VTH-beleid	😊
23	Vergunningen en meldingen	😊
	23.1 Vergunningen (Lasten en Legesbaten)	😊
	23.2 Meldingen	😊
24	Adviezen vergunningen	
	24.1 Adviezen Omgevingsrecht	😊
	24.2 Adviezen Waterwet aan andere waterbeheerders	😊
25	Toezicht	😊
26	Handhaving	
	26.1 Bestuursrechtelijke handhaving	😊
	26.2 Strafrechtelijke handhaving	😊
27	Regulering lozingen (exclusief 27.2 Subsidies lozingen)	
	27.1 Rioleringsplannen (advisering gemeenten)	😊
	27.3 Stimulering derden aanpak diffuse emissies	😊
ICT binnen bovengenoemde taken*		
	Totaal ICT-lasten* waterschap	😊
	Welk deel van ICT-lasten wordt bij benadering aan de lasten van bovenstaande beleids-/beheerproducten toegerekend?	
	DSO-bijdrage en informatiepunt Leefomgeving	😊
	Licentiekosten: • VTH systemen • Plansoftware • Regelbeheersysteem	😊
	Functioneel beheer VTH-systemen, plansoftware en regelbeheersysteem: totaalniveau in fte	😊
	Applicatiebeheer beheer VTH-systemen, plansoftware en regelbeheersysteem: totaalniveau in fte	😊
	Regelbeheer	😊
<p>* De ict-lasten omvatten zowel de loonsom van ict-personeel, inhuur, hardware, software, licenties, communicatiefaciliteiten, dataverkeer, telefoonlasten en ict-projecten. Het gaat om de lasten inclusief afschrijvingslasten op ICT-investeringen. Het gaat ook om ICT-lasten waar andere afdelingen voor verantwoordelijk zijn. Niet: het functioneel applicatiebeheer van primair processystemen (waterkeringen, watersysteembeheer, rioolwaterzuivering, land- en vaarwegbeheer) en de aanschaf van gegevens (basisregistraties). Niet: de lasten van procesautomatisering ('de fabrieken', de besturing van pompen en gemalen, zuiveringsinstallaties, bruggen, verkeerslichten e.d.) en de datacommunicatie daarmee.</p>		

Prestatie-indicatoren

Onderstaande prestatie-indicatoren zijn beschikbaar in de (aangepaste) Waterschapsspiegel of in de DSO (aangegeven met *).

Beleidsproduct	Beheerproduct (alleen beleid en VTH; geen uitvoering projecten)	Indicator	Aanwezig in registraties of in op te bouwen registraties
Planvorming			
1	Eigen plannen		

Beleidsproduct		Beheerproduct (alleen beleid en VTH; geen uitvoering projecten)	Indicator	Aanwezig in regi- straties of in op te bouwen registraties
	1.2	Waterbeheersplan	# Participatietrajecten	😊
	1.5	Thema- en gebieds- gerichte plannen	# Participatietrajecten	😊
			# Opgestelde plannen	😊
2	Plannen van der- den	2.1 Plannen van derden	# Plannen waarbij waterschap betrok- ken is (advies, vooroverleg)	😊
Aanleg en onderhoud water- keringen				
3	Beheersinstru- menten waterke- ringen	3.1 Legger waterkerin- gen	# km waterkeringen die in het jaar in de legger zijn opgenomen	😊
Inrichting en onderhoud wa- tersystemen				
6	Beheersinstru- menten watersys- temen			
	6.1	Peilbesluiten	# vastgestelde/herziene peilbesluiten	😊
	6.2	Waterakkoorden	# vastgestelde/herziene waterakkoor- den	😊
	6.3	Legger waterlopen en kunstwerken	# km waterlopen die in het jaar in de legger zijn opgenomen	😊
			# kunstwerken die in het jaar in de leg- ger zijn opgenomen	😊
Aanleg en onderhoud wegen				
16	Beheersinstru- menten wegen			
	16.1	Legger wegen, kunstwerken en wegsloten	# km wegen in beheer bij het water- schap die in het jaar in de gemeente- lijke wegenlegger zijn opgenomen	😊
Inrichting en onderhoud vaarwegen en havens				
19	Beheersinstru- menten vaarwe- gen en havens			
	19.1	Legger vaarwegen, kunstwerken en ha- vens	# km vaarwegen die in het jaar in de legger zijn opgenomen	😊
			# ha havens die in het jaar in de legger zijn opgenomen	😊
			# kunstwerken vaarwegenbeheer die in het jaar in de legger zijn opgenomen	😊
Regulering				
23	Vergunningen en meldingen	23.1 Vergunningen	# Omgevingsvergunningen, aange- vraagd*	😊
			# Omgevingsvergunningen, aange- vraagd via Omgevingsloket	😊
			# behandelde vergunningaanvragen af- gehandeld binnen 8 weken	😊
			# behandelde vergunningaanvragen na verlenging afgehandeld binnen wette- lijke termijn	😊
			# bezwaren tegen vergunningverlening	😊
			# bezwaren binnen wettelijke termijn afgerond	😊
			# bezwaren gegrond	😊
			# geregistreerde meldingen*	😊
	23.1	Meldingen		

Beleidsproduct	Beheerproduct (alleen beleid en VTH; geen uitvoering projecten)	Indicator	Aanwezig in regi- straties of in op te bouwen registraties
		# meldingen ingediend via Omgevings- loket	😊
24	Adviezen vergun- ningen		
	24.1 Adviezen Omge- vingsrecht	# afgeronde adviezen op vergunningen van andere bevoegde gezagen	😊
	24.2 Adviezen Waterwet aan andere water- beheerders	# adviezen Waterwet aan andere wa- terbeheerders	😊
25	Toezicht	25.1 Toezicht	
		# Inspectiebezoeken	😊
		# Geconstateerde overtredingen	😊
26	Handhaving		
	26.1 Bestuursrechtelijke handhaving	# opgemaakte bestuurlijke stafbeschik- kingen	😊
		# bezwaren tegen bestuurlijke stafbe- schikkingen	😊
		# bezwaren binnen wettelijke termijn afgerond	😊
		# bezwaren gegrond	😊
	26.2 Strafrechtelijke handhaving	# opgemaakte processen verbaal	😊
		# bezwaren tegen processen verbaal	😊
		# bezwaren binnen wettelijke termijn afgerond	😊
		# bezwaren gegrond	😊
27	Regulering lozin- gen		
	27.1 Rioleringsplannen (advisering ge- meenten)	# plannen van gemeenten waar water- schap bij betrokken is	😊
	27.3 Stimulering derden aanpak diffuse emissies	# aan derden verstrekte subsidies	😊
Algemeen		# vergunningen eigen dienst verleend	😊
		# projectplannen/-besluiten*	😊
		# aangetekende beroepen tegen be- sluiten waterschap	😊
		# gevallen waarin beroep tegen besluit waterschap heeft geleid tot vernietiging besluit	😊
		# verschillende omgevingstafels waar- aan waterschap deelneemt	😊
		# overleggen omgevingstafels waaraan waterschap deelneemt	😊

beleidsindicatoren

Onderstaande prestatie-indicatoren zijn beschikbaar in de (aangepaste) Waterschapsspiegel.

Beleidsveld en taak	Indicator	Beschikbaar of beschikbaar te maken?
Inhoud beleid		
	Worden er leges bij initiatiefnemers geheven? j/n	😊
	Indien ja: Streven kostendekkendheid: ...%	😊

Beleidsveld en taak	Indicator	Beschikbaar of beschikbaar te maken?
	Worden er leges bij andere overheden geheven in verband met uitgebrachte adviezen door het waterschap?	☺
Waterschapsverordening	Formeel vastgestelde Waterschapsverordening? j/n	☺
	Heeft uw waterschap de bruidsschat overgenomen in de Waterschapsverordening? Volledig / gedeeltelijk / niet	☺
	Heeft u in de vastgestelde Waterschapsverordening maatwerkregels toegepast? j/n	☺
	In hoeveel gevallen heeft uw waterschap in jaar 20xx maatwerkvoorschriften vastgesteld? <ul style="list-style-type: none"> • Hoeveel op verzoek van initiatiefnemer? • Hoeveel op eigen initiatief? 	☺
Omgevingsvisie	Formeel vastgestelde niet-verplichte Omgevingsvisie of Watervisie? j/n	☺
Stadium implementatie Ow	Programma-/projectleider Ow buiten lijnorganisatie actief? j/n	☺
	Programma-/projectorganisatie Ow buiten lijnorganisatie actief? j/n	☺
Participatie	Formeel vastgesteld participatiebeleid? j/n	☺
	Formeel vastgestelde participatieverordening? j/n	☺